

E-GOVERNMENT

Az idei e-Government konferencia két kulcstémája az e-Befogadás és az Elektronikus Közigazgatási Keretrendszer volt.

MOBILNET

Egyértelműen ki merjük jelenteni: ma már a mobilos netkapcsolat sok esetben teljes egészében kiválthatja a kábelt!

395
forint

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK • WWW.COMPUTERWORLD.HU
ALAPÍTVÁ 1969 • 2008. OKTÓBER 28. • XXXIX. ÉVFOLYAM 44. SZÁM

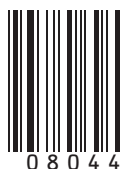
COMPUTERWORLD

AZ INFORMÁCIÓ KAPUJA

Wiki, csoportmunka, projekt-naptár, blog - az információáramlás és -megosztás hatékonyságának növekedésével kecsegtet. Ötletek és eszközök portálépítéshez.

Összeállításunk a 8-11. oldalon

COMPUTERWORLD
KONFERENCIA

Iránytű a szabályrengetegben Business Rule Management (BRM) workshop

Időpont: **2008. október 29.**

Helyszín: **A38** (Petőfi híd budai hídfő)

Az üzleti folyamatmenedzsment (BPM) szerepének növekedésével előtérbe került az egyik legfontosabb folyamatelem, az üzleti szabály kezelésének kérdése. A BRM egyaránt fontos az üzleti és IT-oldal számára, hiszen a BRM az IT helyett az üzleti oldal kezébe helyezi a szabályalkotást és felhasználást, az informatikai oldalnak pedig hatékony infrastruktúrával és támogatással kell mindezt segítenie. Mindkét oldalnak fel kell tehát készülnie az új típusú feladatokra.

A rendezvény célja a közös gondolkozás elindítása, hiszen csak együttműködve érhető el siker.

A rendezvény részletes programja és regisztráció:

<http://computerworld.hu/konferencia>

SZÁLLÍTMÁNYOZÁS 2008

Nemzetközi Szakmai Konferencia, Fórum és Találkozó | 2008. november 6-7.

COMPUTERWORLD
FÓRUM

LOGIT 2008

egész napos informatikai szekció | (2008. november 7.)

A szekció célja, hogy szakemberek segítségével, közérthető módon, különböző esettanulmányokon keresztül bemutassuk a ma már elérhető, a gyakorlatban is alkalmazott korszerű logisztikai informatikai módszereket, a jövőben várható további fejlesztéseket, megoldásokat, valamint azokat a védelmi és megfigyelőeszközöket, amelyek segítségével a termékek, áruk biztonságban tudhatók.

A kérdéskörön belül az alábbi témák kerülnek előtérbe:

- a logisztika területét érintő szabályozás aktuális kérdései, a jövőben várható változásai a logisztika informatikai támogatása a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében
- személyazonosítás a szállítmányozásban
- IP-alapú kamerarendszerek üzemeltetésének lehetőségei
- áruazonosítás és -követés ma és holnap, avagy a vonalkód-technológia és az RFID
- a flottamenedzsment technológiái
- Sales Force Automation (SFA), avagy a területi képviselők munkáját támogató rendszer bemutatása

A rendezvény részletes programja és regisztráció

<http://computerworld.hu/konferencia>

AKTUÁLIS

- 05 SZÉLESSÁVÚ ERICSSON KAMION**
Az Ericsson felvázolta a mobil, a vezeték nélküli távközlés és az otthoni szórakozás jövőjét.
- 05 ELBOCSÁTÁSOK ÉS ZUHANÓ PROFIT**
A gyenge harmadik negyed-éves eredmények miatt a Yahoo! megvált dolgozóinak mintegy tíz százalékától.
- 05 GYÁRTÓKAPACITÁS A TOSHIBÁNAK**
- 05 FÉLÜNK AZ IPARI KÉMKEDÉSTŐL**
- 06 ÜZLETI INTELLIGENCIA A TÖMEGEKNEK**
- 06 ÁTTÖRÉS ELŐTT A SZERVERVIRTUALIZÁCIÓ**
- 07 SZÁZSZOROS SEBESSÉG, ÖTSZÖR ALACSONYABB FOGYASZTÁS**

FÓKUSZ

08 AZ INFORMÁCIÓ KAPUJA
A portálok első meghatározása a kilencvenes évek közepére tehető, amikor a nagy keresőoldalak hírekkel, e-mail szolgáltatással, piaci indexekkel és számtalan más funkcióval igyekeztek kiterjeszteni tevékenységi körüket, és úgynevezett portletekkel bővítették szolgáltatásaikat.

09 CMS-RENDSZEREK ÉS PORTÁLÉPÍTŐK

09 PORTÁLPRÓBA

10 TERJESZKEDIK A SENSE/NET

11 TÁJÉKOZTATÁS VAGY EGYÜTTMŰKÖDÉS

ÜZLET

12 CSAK ÓVATOSAN

13 NAGY MOZGOLÓDÁS AZ ADATTÁRHÁZPIACON

13 VÁLTOZÓ PIAC

17 WEBES VIDEÓ – TELEVÍZIÓS HÁTTÉRREL

TECHNOLÓGIA

16 INTERNET, AHOL CSAK AKAROM!

17 MOBILINTERNET KÜLFÖLDÖN

18 INFORMÁCIÓCENTRIKUS BIZTONSÁGI MODELL

19 TAKARÉKOS NYOMTATÁS

E-GOVERNMENT

20 VIGYÁZZ! KÉSZ! ÖNKORMÁNYZATI PORTÁL!

A közigazgatási modernizáció vajon egyben az ügyfélközpontúságot és interaktivitást is jelenti? Arról kérdeztük a szakembereket, hogyan látják a magyar állam- és közigazgatási szektort, hol tartunk az e-Government megvalósításában.

ÁLLANDÓ ROVATAINK

04 VÉLEMÉNY
Mozsik Tibor–Samu József:
Amikor az ügyfél diktál

05 ESEMÉNYEK
Mi várható a héten? Konferenciák, előadások, tapasztalatcsere

06 HÍRMOZAIK

2008.10.28.

TARTALOM

WWW.COMPUTERWORLD.HU

Az AMD a vártnál jobban teljesített

Az Intel után az Advanced Micro Devices, a világ második legnagyobb x86-os processzorgyártója is a vártnál jobb harmadik negyedéves eredményekről számolt be.

computerworld.hu/cikkek/javulo-amd

Új MSI Wind 3.5G modullal

Az MSI novemberben kezdheti új netbookjának értékesítését. Valaki látja még, hol a határ netbook és netbook között?

computerworld.hu/cikkek/msi_wind

e-Government 2008

Ideai e-Government konferenciánk is tartalmaz eszmecsereket és prezentációkat hozott. computerworld.hu/cikkek/egov_08

A Green IT konferencia előadásai

Papírintes iroda, körültekintő újrahasznosítás, hatékony energiafelhasználás. computerworld.hu/cikkek/green_08

Kiadja IDG Hungary Kft.
1075 Budapest Madách Imre út 13–14. A ép.
Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578
Internet: www.idg.hu

Felelős kiadó Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu
Lapigazgató Szigetvári József – jszigetvari@idg.hu
Műszaki vezető Birkus Imre – ibirkus@idg.hu
Nyomás és kötészet D-Plus Kft.
1037 Budapest, Csillaghegyi út 19–21.
Németh László

Ügyvezető igazgató Németh László

Szerkesztőség
Csonotos Péter – pcsonotos@idg.hu
Dervenkár István – idervenkar@idg.hu
Barabás Balázs – bbarabas@idg.hu
Tököli Gábor – gtokoli@idg.hu
Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu
Árokszállási Gábor – garokszallasi@idg.hu
Csórián Sándor – scsorian@idg.hu

Horváth Ádám – ahorvath@idg.hu
Kis Endre – ekis@idg.hu
Makk Attila – amakk@idg.hu
Mozsik Tibor – tmozsik@idg.hu
Samu József – samu.jozsef@idg.hu
Vass Enikő – evass@idg.hu
Bödör Eszter – ebodor@idg.hu
Telefon: 577-4343, fax: 266-4343
Internet: www.computerworld.hu
e-mail: levelek@idg.hu

Szerkesztőségi ügyelet

Újságíróink szakmai képzésének háttérét a NetAcademia Oktatóközpont biztosítja. www.netacademia.net

Tipográfia
Berényi István – iberenyi@idg.hu
Berényi Teréz – tberenyi@idg.hu

Hirdetésfelvétel
Radácsy Katalin – kradacsy@idg.hu
Telefon: 577-4310, fax: 266-4274

Hirdetési osztályvezető

Lapreferens Rodriguez Nelsonné – irodriguez@idg.hu
Telefon: 577-4311
Bohn Andrea – abohn@idg.hu
Telefon: 577-4316, fax: 266-4274
e-mail: keriroda@idg.hu

Kereskedelmi asszisztens

Terjesztési és ügyfélszolgálat
Terjesztési igazgató Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Telefon: 577-4301, fax: 266-4343
MediaShop: mediashop.idg.hu
e-mail cím: terjesztes@idg.hu

Marketing
PR-munkatárs Kovács Judit – jkovacs@idg.hu

Konferencia
Rendezvényszervező Bödör Eszter – ebodor@idg.hu

Jogi közlemények
Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését.

A COMPUTERWORLD-ben megjelenő valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban), minden megjelent képet, táblázatot stb. szerzői jog védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet. A hirdetések a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, ám azok tartalmáért felelősséget nem vállal.

Terjesztési, előfizetési, ügyfélszolgálati információk

A lapot a Lapker Rt. alternatív terjesztők és egyes számítástechnikai szakszervezetek terjesztik. Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, az InterTicketnél (266-0000 9-20 óra között), a postai kézbesítőknél (06/80-444-4444; hirlapelfozetes@posta.hu, fax: 303-3440) Előfizetési díj egy évre 15 720 forint, fél évre 7860 forint, negyed évre 3930 forint.
Lapunkat a MATESZ auditálja
Olvasóink szokásait a Nemzeti Médiaanalízis méri fel.
A Computerworld az IVSZ hivatalos médiapartnere.

A szerkesztőségi anyagok vírusmentesítését az F-Secure Anti-Virus® programmal végezzük, levelezésünk biztonságáról pedig a Kaspersky Anti-Virus® program gondoskodik. Mindenkit a 2f 2000 Kft., a szoftverek magyarországi kizárólagos elosztója köszöni.
<http://www.2f.hu>

IMPRESSZUM COMPUTERWORLD-Számítástechnika
ICT-stratégia döntéshozók - alapítva 1969 • 2008. október 28. • XXXV. évfolyam 44. szám

Mozsik Tibor
újságíró

Samu József
újságíró

Amikor az ügyfél diktál

Van-e valóság tartalma a sajtóközlemények olyan visszatérő fordulatának, mint a „felgyorsult világunkban az ügyfelek igényeit felismerve” vagy „egyedülálló, felhasználóbarát megoldás”?

A szerkesztőség tagjai vérmérsékletüktől függően jót derülnek rajta vagy éppen morgolódnak azon, amikor a naponta beérkező több tucat informatikai sajtóközlemény között olyan gyöngyszemekre akadnak, amelyekben egy-egy új termék kapcsán azt taglalják hosszasan, hogy „felgyorsult világunkban” „az ügyfelek igényeit felismerve” a szállító olyan új, „egyedülálló”, „felhasználóbarát” funkciókat épített a termékébe, amelyek révén immár „teljes körű megoldást képes kínálni az üzleti kihívásokra”. Na persze! „Felgyorsult világunkban”, ahol szinte minden iparágban – az autópártól kezdve az élelmiszeriparig át az IT-ig – a méretgazdaságosság és a költséghatékonyság a legfőbb, ha nem az egyedüli szempont a termékfejlesztéseknél, majd pont a felhasználó diktál... Sokszor a szépen hangzó ígéretek ellenére is úgy érezzük, hogy olyasvalamit akarnak lenyomni a torkunkon, ami nem teljesen a szánk íze szerint való.

Ezzel együtt, ha nem is mindig érzékelik a saját szerepük fontosságát, a felhasználók sokszor tudatlanul is komoly szerepet játszanak az innovációban: az elmúlt évtizedekből sok példát lehet felhozni, amikor egy adott célra kifejlesztett terméket más módon kezdtek el használni, mint amire azt tervezték. Az előbb említett autógyártásnál maradva: klasszikus példa a Hummer esete. Az amerikai hadsereg a hetvenes években pályázatot írt ki egy többcélú kezes jármű kifejlesztésére. Ez lett a teherautók nyomtávjára épülő Humvee-nek becézett óriás, amely annyira tetszett a civil felhasználóknak, hogy piaci igény támadt a polgári változatra, és azt már érdemes volt kifejleszteni és gyártani.

Az IT történetében is számos olyan esetet találunk, amikor a felhasználók a korábitól eltérő módon használják fel a terméket, amely önmagában akár már elavultnak is tűnhetne. Az Intel például mind a mai napig gyárt 286-os és 386-os CPU-kat, hogy kielégítse ügyfelei speciális igényeit, így például motorvezérlő és egyéb elektronikákban az autópártól kezdve a hadiipar is használja ezeket. A tesztelt, kipróbált és bevált komplex elektronikákon egyszerűen nincs értelme változtatni csak azért, mert az újabb gyártástechnológia a gyorsabb CPU-k hozzáférhető.

Sőt akár egy megrendelő is megváltoztathat egy egész iparágat: az Intelnél maradvá, 1969 végén egy potenciális japán ügyfél kereste meg a céget azzal, hogy 12 egyedi chipre lenne szüksége az általuk gyártani kívánt számológéphez. Az Intelnél nem állt rendelkezésére a megfelelő mennyiségű munkaerő, hogy tucatnyi különböző integrált áramkört tervezzenek, így végül egyetlen, több feladatot ellátni képes IC-t terveztek. A kilenc hónappal később megszületett Intel i4004-es CPU tervezői meggyőzték az Intel vezetőit, hogy a chip nem csupán számológépek vezérlésére alkalmas, és van helye az általános célú piacon. Az Intel így 60 ezer dollárért visszavásárolta a chip marketingjogait és terveit, majd 1971 novemberében MCS-4 néven piacra dobta; a többi már történelem.

De a legújabb időkben is lehet hasonló példát hozni. Amint arról *e beti számunkban* beszámolunk, az adattárházakkal foglalkozó – a drága céleszközök közül is a legfelső kategóriába tartozó – Teradata a napokban a saját üzlete szempontjából elsőre nem teljesen logikus lépést jelentett be:

a korábbinál egy nagyságrenddel alacsonyabb egységáron kínálja új berendezését, amely a nagy mennyiségű historikus adatok tárolására és elemzésére képes. Miközben az elemzők azon rágódnak, vajon miért érdeke a szállítónak, hogy új termékével kannibalizálja saját piacát, a Teradata a megváltozott ügyféligényekre hivatkozik. Mint a konferencián folytatott beszélgetésekből kiderült, leginkább a cég legnagyobb ügyfele, az eBay hajtotta a termékfejlesztést, amelynek gigantikus mennyiségű információt elemeznek napi szinten, de a jelenlegi árszint mellett már neki sem érte volna meg újabb eszközöket vásárolni. A rendelkezésre álló technológiák maximális kihasználásával ugyanakkor hamar kiderült, lehet ezt olcsóbban is csinálni, ha egy nagy ügyfél azt elég szépen kéri.

Egy-egy nagyobb ügyfél tehát akár a szállító érdekeivel szemben is el tudja ér-

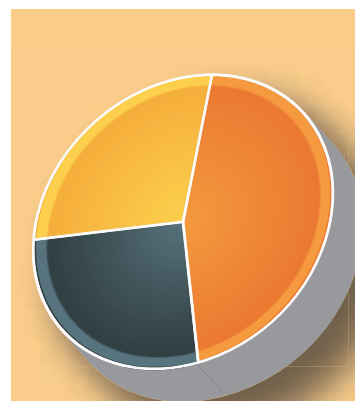
ni, hogy olyan megoldást kapjon, amilyenre szüksége van, nem pedig olyat, amelyet a gyártó a legkönnyebben le tud szállítani. Ez sokszor az egyéni felhasználók szintjén is működik: a vállalatok egyre inkább kénytelenek megbékélni, sőt tudatosan tervezni azzal, hogy a munkatársak a személyes célokra használt eszközöket, alkalmazásokat – legyen szó valamilyen peer-to-peer alkalmazásról, azonnali üzenetküldő szolgáltatásról, Skype-ról, wikiről, Facebookról vagy akár iPhone-ról – a munkavégzés során is fel akarják használni. A szállítók is igyekeznek ehhez idomulni, mint például az Oracle, amely immár üzletiintelligencia-alkalmazást fejlesztett az Apple telefonjára, felismerve, hogy az üzleti döntéshozók nagy része is megvásárolta a készüléket.

Néha tehát úgy tűnik, hogy a farkok csóválja a kutyát, de legalább a kutya felriad a márból: „jé, egy fark”...

Olvasóink szerint...

Előző lapszámunkban a hazai informatikai piac szereplői nyilatkoztak arról, hogy az Egyesült Államok másodlagos hitelpiacáról indult pénzügyi válság hogyan befolyásolja a magyar informatikai piacot. A különféle nézőpontok ellenére a válaszok fájlóan egyféle hangulatot tükröznek. A cégvezetők véleménye kapcsán megkérdeztük olvasóinkat is ugyanerről a problémáról.

- A válság ugyanolyan nehézségeket okoz, mint a világban bárhol. (49%)
- Nem akkora jelentőségű, mert egyes hatások itthon nem érvényesülnek. (30%)
- A külföldön tapasztalt problémáknál is nagyobb veszélyt jelent, mert kis ország vagyunk. (29%)

Az e heti véleményről a computerworld.hu/cikkek/velemeny44 weboldalon szavazhatnak.

Szélessávú Ericsson kamion

Vass Enikő • Az Ericsson felvázolta a mobil, a vezeték nélküli távközlés és az otthoni szórakozás jövőjét egy szélessávú kommunikációs infrastruktúrával felszerelt kamionban az Infopark parkolójában. *Éry Gábor*, az Ericsson Magyarország vezérigazgatója úgy fogalmazott, hogy a jövőben a digitális szolgáltatásokat senki sem tudja megkerülni, de szerencsére e szolgáltatások használata egyre kényelmesebb és könnyebb lesz. A kezelés egyszerűsítését szolgálja például, hogy egy közös szabványra, az IMS-re (Internet Multimedia Subsystem) épülnek majd a multimédiás és a különböző vezetékes és mobil szélessávú adatátviteli szolgáltatások egyaránt. Ami a mobilvilágot illeti, a mobiltelefon egyfajta svájci bicska szerepét veszi át, hiszen a felhasználók a sokféle szolgáltatást

kínáló készülékeket keresik. A hálózatokat illetően az LTE (Long Term Evolution) szabvány szerint épülő mobilhálózatok jelentik a jövőt. A szabványosítási folyamat idén lezárult, így az első kereskedelmi hálózatok megjelenésére még öt-hat évet várni kell. A GSM-hálózat nem fog azonban eltűnni, ezért az Ericsson egy olyan rádióállomást fejlesztett, amelyben a szolgáltató szoftverrel tudja szabályozni, hogy GSM-, 3G- vagy LTE-szabvány szerinti jeleket sugározzon-e.

Az eseményen bejelentették az Ericsson Mobile Broadband néven piacra kerülő HSDPA sebességű SIM rádiós chipet. E noteszgépekbe építhető lapka révén utólag telepítendő hardverek nélkül is használható a mobil szélessávú internetelés.

Elbocsátások és zuhanó profit

Samu József • A gyenge harmadik negyedéves eredmények miatt a Yahoo! megvált dolgozóinak mintegy tíz százalékától. A harmadik negyedévben 64 százalékkal zuhant a profitja az előző év hasonló időszakához képest. A cég 54,3 millió dolláros bevételt könyvelhetett el, szemben a tavalyi 151 millióval. A rossz eredmények tükröződtek tőzs-

Jerry Yang (balra) és David Filo: mindent megtesznek a talpon maradásért

dei szereplésén is: részvényei 6,1 százalékot estek a normál kereskedés során, az árfolyam pedig csak akkor kezdett emelkedni, amikor a cég további elbocsátásokat és egyéb költségcsökkentő lépéseket jelentett be. A Yahoo!-nál úgy nyilatkoztak, hogy amennyiben a globális recesszió tovább mélyül, újabb költségcsökkentő intézkedéseket hoznak majd.

A bruttó bevétel, amelyből már levonták a Yahoo!-hirdetéseket hordozó weboldalnak fizetett díjakat is, mindössze egyetlen százalékot nőtt, így 1,79 milliárd dollár lett. A nettó bevétel 1,325 milliárd dollár volt, amely némileg elmaradt az elemzők által átlagosan jósolt 1,37 milliárdtól.

A Yahoo! a negyedik negyedévre 1,77–1,97 milliárd dolláros bruttó bevétellel számol.

ESEMÉNY-NAPTÁR

Október 28–30. BUDAPEST
Telekom technológia A-tól Z-ig
WWW.IIR-HUNGARY.HU

COMPUTERWORLD KONFERENCIA

Október 29. BUDAPEST
BRM workshop
COMPUTERWORLD.HU/KONFERENCIA

Október 30. BUDAPEST
HP Technológiai Nap
WWW.HP.HU/TECHNOLOGIAINAP

Október 30. BUDAPEST
XIII. ESRI Magyarország Felhasználói Konferencia
WWW.ESRIHU.HU

Október 30. BUDAPEST
Free Libre Open Source Software Farm
WWW.OSF.HU/NODE/33

November 4. BUDAPEST
I. Nyílt Forráskódú BI Konferencia
WWW.OPENSOURCEBI.HU

November 4–5. BUDAPEST
CEE-SPI 2008
WWW.CEE-SPI.COM

Gyártókapacitás a Toshiba-nak

Samu József • A SanDisk és a Toshiba közös vállalatokon keresztül üzemelteti NAND flash gyártóüzemeit. A Fab 3 és a Fab 4 üzemek működtetése a Toshiba yokkaichi komplexumában eddig a Flash Partners és a Flash Alliance cégeken keresztül egyenlő mértékben rótt terheket a Toshiba-ra és a SanDisk-re. Ennek megfelelően ugyanakkora gyártókapacitás jutott mindkét anyavállalatra.

A SanDisk kezdeményezésére a Toshiba egymilliárd dollár fejében átveszi a 300 milliméteres NAND flash szilíciumostyákat (wafer) gyártó gépeket a közös vállalatoktól, így egyedüli tulajdonosa lesz az eddigi kapacitás nagyjából 30 százalékának – a működtetési költségeket is beleértve. A SanDisk a tranzakcióval készpénzhez jut, egyben a gyártáshoz szükséges gépek lízingelésével csökkenti a cégre háruló költségeket is. A fennmaradó közel 70 százalékos gyártási kapacitás felett változatlanul a közös vállalatok rendelkeznek, és a két cég minden tekintetben egyenlően osztozik rajta.

A teljes kapacitás 30 százalékának kizárólagos birtoklásával a Toshiba-nak nagyobb lesz a mozgástere abban, hogy döntson a gyártási volumenről, ráadásul olcsóbban és rövidebb idő alatt tudja bővíteni gyártási kapacitását annál, mintha új berendezéseket szerezne.

Félünk az ipari kémkedéstől

Vass Enikő • Bár a cégek félnek az ipari kémkedéstől, mégsem tesznek meg mindent, hogy megvédjék belső adataikat – derült ki a Symantec legfrissebb felméréséből. Az Európára kiterjedő kutatás szerint – amely során több mint 1500 különböző nagyságú céget kérdeztek meg – a vállalatok többségének van adatvesztés elleni stratégiája, ötven százalékuk azonban nem látja szükségét annak, hogy rendszabályokat vezessen be a mobil eszközökön tárolt adatok elvesztésének megakadályozása céljából. Ugyanakkor a megkérdezett cégek 43 százalékánál az alkalmazottak minden korlátozás nélkül használhatnak hordozható adattárolókat. Mindez különösen érdekes akkor, amikor a kutatásban részt vevő intézmények 32 százaléka nagyon, sőt igen nagyon látja a cég elleni ipari kémkedés veszélyét; csaknem negyven százalékuknak van stratégiája az ilyen támadások visszaverésére, háromnegyedüknek pedig az adatvesztés meg-

előzésére. Ők leggyakrabban a hálózati hozzáférés szabályozását (49 százalék), a titkosítást (33 százalék) használják. Ugyanakkor végponti védelmet mindössze 20 százalékuk alkalmaz.

Érdekes tendenciára utal, hogy a megkérdezett cégek közel hetven százaléka noteszgéppel, 37 százalékuk pedig céges okostelefonnal és kézi számítógéppel (PDA) látja el alkalmazottait. Köztudott, hogy ezek az eszközök növelik az adatvesztés kockázatát, a felmérésben részt vevőknek mégis mindössze 35 százalékánál szabályozzák szigorúan a hordozható berendezések (beleértve az USB-kulcsokat) kezelését. 22 százalékuk pedig csak általános szabályokat alkotott a hordozható végberendezések használatához – ezek ráadásul nem is térnek ki a tárolóeszközökre. A cégek több mint 43 százaléka minden korlátozás nélkül megengedi bármilyen hordozható eszköz használatát, amivel nagy veszélynek teszik ki az adataikat.

Elhunyt az AMD társalapítója

79 éves korában elhunyt *Ed Turney*, aki 1969-ben alapította hét társával az Advanced Micro Devicest. Ed Turney 1929-ben született Brooklynban. A technológiai iparral 1963-ban került kapcsolatba, amikor a Fairchild Semiconductor nevű vállalat

kereskedelmi részlegénél kezdett dolgozni. Hat évvel később a cég néhány vezető munkatársával együtt megalapították az Advanced Micro Devicest. Innen 1974-ben távozott, és a továbbiakban induló informatikai cégeknek segített befektetőket találni.

HÍRMOZAIK

Piacvezető Magyarországon az ESET

A hazai vállalatok 31 százaléka NOD32-vel védi számítógépeit, így a szoftver piacvezető az antivírus programok között – derül az Informatikai Biztonság Napja (ITBN) szervezői és az Informatikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ) megbízásából készült, *I. Független IT-biztonsági piackutatás* című felmérésből. A megkérdezett vállalatok 31, míg a kkv-k 32 százaléka nyilatkozott úgy, hogy az ESET termékeivel védekezik a vírusok ellen. A szlovák cég vírusirtója 43 százalékos részesedéssel a lakossági piacon is piacvezető (az NRC Piackutató még 2007 végén elvégzett vizsgálata szerint), így kimondható, hogy a nagyvállalati szegmens kivételével az első számú antivírus-megoldásnak számít hazánkban. Az ESET ugyanakkor az utóbbi években egyre nagyobb figyelmet fordított erre a piacra is, és folyamatosan fejlesztette központi menedzsmenteszközait, amelyek mára alkalmassá teszik termékeit a nagyvállalati felhasználásra. Szlovákiában így a pénzügyi és az egyéb jelentős vállalatok többsége NOD32-t használ.

Bővült a SPARC-család

A Sun Microsystems új szerverrel bővítette termékportfólióját. A SPARC Enterprise T5440 szerver az első olyan kiszolgáló, amely ötvözi a hagyományos központosított rendszerek méretrugalmasságát és megbízhatóságát az UltraSPARC T2 Plus architektúra teljesítményével és energiahatékonyságával. A négyprocesszoros szerver az összehasonlítható és sebességetesztenek is kiváló eredményeket ért el. A SPARC Enterprise T5440 szerver Solaris 10 operációs rendszerrel megbízható teljesítményt nyújt, emellett lehetővé teszi, hogy az ügyfelek konszolidálják és virtualizálják központosított alkalmazásait, ideértve a nagyméretű OLTP-adatbázisokat, CRM- és ERP-rendszereket is. A kompakt, 4U méretű csomagban a SPARC Enterprise T5440 szerver egyidejűleg nagyobb kihasználtságot biztosít kisebb energiafelhasználás és alacsonyabb működési költségek mellett. Továbbá ez az első olyan, lapkára integrált többszörös technológiával (CMT) szerelt kiszolgáló, amelynek akár négy processzora is lehet.

Üzleti intelligencia a tömegeknek

Mozsik Tibor • November 4-én rendezik meg az első nyílt forráskódú üzleti-intelligencia-alkalmazásokat bemutató hazai konferenciát.

Az elmúlt években a nagy szállítók által fejlesztett üzletiintelligencia-eszközök (Business Intelligence – BI) mellett egyre inkább teret nyertek a nyílt forráskódú BI-alkalmazások is, amelyek bevezetésének teljes bekerülési költsége sokszor nagyságrenddel kisebb lehet, mint a kereskedelmi rendszereké. – Az open source BI-alkalmazások azonban nem csupán emiatt lehetnek vonzóak a magyar vállalatok számára is – mondta *Arató Benccé*, a november 4-i *I. Nyílt forráskódú BI-konferenciát* szervező BI Consulting Kft. ügyvezető igazgatója.

Az egyik szempont, hogy az open source licenclési konstrukciók révén a kis- és középvállalati szektor számára is lehetővé vált a BI-szoftverek széles körű alkalmazása. Sokszor a már vala-

milyen üzletiintelligencia-alkalmazást használó nagyvállalatoknak sem jelent költséghatékony megoldást a meglévő BI-rendszereik kiterjesztése. Esetükben a nyílt forráskódú alkalmazások nyújthatnak segítséget az egész szervezetre kiterjedő analitikai rendszerek kialakításában. Mivel a nyílt forráskódú eszközök könnyen módosíthatók, alkalmazásukkal olyan rugalmas BI-megoldások készíthetők el, amelyek a hagyományos szoftverek segítségével nem, vagy nehezen lennének megvalósíthatók.

Arató Bencétől megtudtuk: bár a nyílt forráskódú BI-eszközök már hosszabb ideje elérhetők Magyarországon is, az első ezzel foglalkozó konferencia apropóját az adja, hogy most ért el arra a szintre a piac, amikor az említett szoftverek már a teljes palettát – adatbázis-kezelők, adatintegrációs (ETL) eszközök, jelentéskészítő és elemző szoftverek – lefedik, és minőségileg is

megközelítik vagy akár el is érik a kereskedelmi szoftverek szintjét. A nyílt forráskódú BI-alkalmazások mögött – ahogy az open source világban ez egyre inkább jellemző – egyébként is sok esetben profitorientált cégek állnak, amelyek azonban nem a szoftverlicenckre, hanem a szoftvertámogatásra és tanácsadásra épülő üzleti modell alapján kínálják szoftvereiket – tette hozzá a szakember.

A hazai felhasználók körében már sikeres bevezetésekről is beszámolhatunk. A konferencián így a nyílt forráskódú BI-eszközökkel foglalkozó tanácsadók mellett két esettanulmányt is ismertettek. *Antoni Simon Soma* a Központi Statisztikai Hivatal részéről a JPivot jelentéskészítő alkalmazás KSH-ban történt bevezetéséről számol be, *Varga Bálint* pedig azt ismerteti majd, miként alakították ki a Varga Borászat értékesítéstámogató rendszerét a PALO OLAP szervertel.

Áttörés előtt a szervervirtualizáció

Mozsik Tibor • November 5-én, szerdán rendezik meg az IDC Hungary a VMware Virtualization Forum 2008 konferenciát, amelyen a VMware vezető virtualizációs szoftver-gyártója számol be arról, megoldásai révén a vállalatok miként képesek akár 50 százalékos költségmegtakarításra adatközpontjaikban, tesztlaborjaikban és IT-működésük egyéb területein. A rendezvény kiemelt előadója *Lewis Gee*, a VMware európai, közel-keleti és afrikai régiójának alelnöke, aki a cég távlati terveiről és a lehetséges fejlődési irányokról tart előadást. E mellett előadást tartanak a cég főbb hazai partnereinek képviselői is többek között a virtualizáció jövőjéről, a virtuális infrastruktúrák mentéséről és helyreállításáról, valamint a VMware VI rendszerekhez kapható kiegészítő – adatmentési, replikációs és konverziós – megoldásokról.

Tavaly a világon eladott szerverek csupán 12-13 százalékán futott valamilyen virtualizációs megoldás, pedig a legtöbb új szerver alkalmas lenne erre technikailag. – Az elmúlt időszakban azonban szélesebb körben teret nyert a technológia, ami egyszerre köszönhető a szerverkonszolidációs törekvéseknek, a pengeszerverek iránti fokozott érdeklődésnek és a tudatos energiatakarékosságnak – nyilatkozta *Fauszt Gábor*, az IDC Hungary piackutató cég elemzője, aki szin-

tén előadást tart majd a konferencián a virtualizációs trendekről. Az elmúlt 2-3 évben történt energiaár-robbanás következtében növekvő költségeket leginkább a szerverek konszolidációja és virtualizációja révén lehet megfogni; a szerverkonszolidációs hullámot a pengeszerverek elterjedése is segíti.

Az egyik piaci visszatartó erőt a virtualizációs szoftverek magas ára jelenti; a szervergyártók ebből, valamint a szolgáltatásokból próbálják pótolni a konszolidáció következtében kieső hardvereladások miatt csökkenő bevételeiket. Változást leginkább a Microsoft Hyper-V megoldása hozhat, amelyet gyakorlatilag ingyen elérhetnek a felhasználók. A piaci szakértők véleménye szerint ma már egy 8-9 szerveres környezetet is megéri felére konszolidálni, a virtualizációs projekt költsége hamar megtérül az energiamegtakarítás révén. Amíg ma még itthon inkább csak a pénzügyi intézetek használnak virtualizációs megoldásokat, az áresésnek köszönhetően egyre több kis- és közepes vállalkozás is megengedheti magának ezeket a szoftvereket.

A virtualizációs piac az IDC előrejelzése szerint a következő esztendőben is dinamikusabban fog bővülni: 2010-ben világszerte mintegy 20 milliárd dollárt költenek majd virtualizációra (ebben az összegben a szoftverek mellett a tanácsadás is benne van), ami 5 év alatt ösz-

szesen 68 százalékos piaci bővülést jelent. A virtualizáció további térnyerését elsősorban az hajtja majd, hogy amíg jelenleg minden, a szerverek üzemeltetésére fordított 1 dollárból 50 cent hűtésre, illetve energiára megy el, addig 2010-ig ez az összeg 70 centre kúszhat fel; a növekvő energiaköltségeket pedig leginkább a szerverek virtualizációja révén lehet megfogni.

A VMware a virtualizációs szoftverek bevezetése mellett több érvet is felsorol, például: a virtualizációval jóval nagyobb erőforrás-kihasználtság érhető el, hiszen a rendszer összevontan kezeli az infrastruktúra-erőforrásokat, így csökkenthető a szerverek és a kapcsolódó IT-hardverek száma az adatközpontban. A virtualizáció emellett új módszert kínál az IT-infrastruktúra felügyeletére és segít csökkenteni a rendszergazdák által repetitív feladatokra (erőforrás-kiosztás, konfigurálás, rendszerfigyelés, karbantartás) fordított időt. További előny a tervezett leállások kiiktatása és a gyors helyreállítás a váratlan üzemkiesések után, mivel a virtuális környezet teljes egészében szolgáltatás-fennakadás nélkül, biztonságosan menthető és migrálható. A virtualizált asztali gépes környezetet a végfelhasználók helyben és távolról, hálózati csatlakozással és anélkül is elérhetik szinte bármilyen asztali vagy noteszgépről.

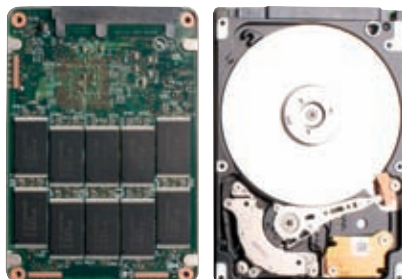
További információk az idchungary.hu címen.

Százsoros sebesség, ötször alacsonyabb fogyasztás

Samu József • Az Intel megkezdte csúcsteljesítményű szilárdtest-meghajtói-
nak szállítását. A 32 gigabájtos X-25E jel-
zésű SATA-II felületű SSD-eket kiszol-
gálókba, munkaállomásokba és tároló-
rendszerekbe szánja. Az X-25E nevében
az E az extrémre utal, ugyanis az 50 na-
nométeres csíkszélességű technológiával
készült single-level cell (SLC) NAND
flash memóriákra épülő meghajtó a cég
szerint a hagyományos merevlemezek
írás-olvasási teljesítményének a százszo-
rosát adja. Az Intel által közzétett adatok
szerint az SSD akár ötször kevesebbet
fogyaszt, mint egy merevlemez, és tu-
lajdonképpen ez az a tulajdonság, amely
miatt még az adattárházak, szerverfarm-
ok számára is vonzó lehet.

Olyan feladatoknál érdemes bevetni
az Intel SSD-jét, ahol a számítási telje-
sítmény nagymértékben függ a háttértár
felületén véletlenszerűen elhelyezkedő
adatok elérésétől, azok gyors írásától-ol-
vasásától. A mozgó alkatrészt nem tar-
talmazó szilárdtest-meghajtók úgy gyor-
sabbak, hogy közben kevesebbet is fo-
gyasztanak. Az Intel IOPS-ban [Input/
Output Per Second – másodpercenkénti

bemeneti/kimeneti (művelet)] adja meg
a meghajtó teljesítményét. A specifi-
kációk szerint a 32 gigabájtos meghaj-
tó 35 000 IOPS-t produkál 4 kilobájtos
adatok véletlenszerű olvasásakor,
illetve 3300 IOPS-t 4 kilobájtos adat-

blokkok véletlenszerű írásakor, míg ol-
vasási késleltetése 75 mikroszekundum.

Az eszköz mindössze 2,4 wattot vesz
fel, lineáris olvasási sebessége 250 mega-
bájt másodpercenként, míg lineáris ír-
ási tempója 170 MB/s. Ha arra vagyunk
kíváncsiak, hogy a 2,5 hüvelykes merev-
lemez helyére illeszkedő SSD-meghajtó
hogyan teljesít egy asztali vagy notesz-
gépekbe szánt SSD-vel, illetve a jelenleg
hozzáférhető leggyorsabb SATA-II me-

revlemezrel szemben, érdemes egy pil-
lantást vetni egy korábbi tesztünk méré-
si eredményeire.

Ha hihetünk a gyári adatoknak, ak-
kor az Intel ezt a figyelemre méltó telje-
sítményt egy tízcsatornás NAND archi-
tektúra révén éri el. Az eszköz élettarta-
máról a cég úgy nyilatkozott, hogy a 32
gigabájtos verzió – napi 3,7 terabájtnyi
adat írásával számolva – legalább három
évig működőképes, míg a hamarosan ér-
kező 64 gigabájtos verzió minimum hat
évet bír ki ilyen terhelés mellett.

Az Intel a szokásos, ezerdarabos nagy-
kereskedelmi mennyiségre 695 dollár-
ban adta meg a 32 gigabájtos meghajtó
árát. A 64 gigabájtos verzió gyártásának
beindítását 2009 első negyedévére terve-
zik. Magas ára ellenére az SSD-meghajtó
a szerverfarmok üzemeltetői számára
vonzó lehet, hiszen amíg egyetlen me-
revlemez átlagosan 6–13 watt körül fo-
gyaszt, a terheléstől függően, addig az
Intel SSD-je lényegesen nagyobb ír-
ási sebesség mellett jóval kevesebbet.
Ha nagy tömegben használnak ilyen esz-
közöket, akkor a magasabb ár mellett is
megtérül a beruházás a villanyszámlán.

HÍRMOZAIK

A Novell újabb Gartner-elismerése

**Vállalati egyponthoz bejelentkezé-
si megoldásokat vizsgáló Magic
Quadrant elemzésében** a Novellt
a vizsgált terület egyik vezető szállítójá-
nak minősítette a Gartner független piac-
elemző cég. A Novell SecureLogin vállal-
ati egyponthoz bejelentkezési megoldással
(enterprise single sign-on, ESSO) leegy-
szeríthető a vállalati rendszerek bonyo-
lult felhasználói hozzáférési folyamatainak
kezelése. A SecureLogin lehetővé teszi az
alkalmazottak számára, hogy egyetlen biz-
tonságos bejelentkezéssel hitelesítsék ma-
gukat a vállalati erőforrásokon.

REGISZTRÁLJON!

Ha szeretné hétről hétre

a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz
eljuttatni az Ön cégével kapcsolatos in-
formációkat, regisztráljon Céginfó szol-
gáltatásunkra oldalunkon!

ceginfo.computerworld.hu

Ha kerekei
lennének...

...hétvégén is
ezzel járnék!

Az OKI C5000-es nyomtató olyan, mint egy prémiumautó.

Megbízhatóságával lenyűgöző tulajdonosát. Miközben a legmodernebb kényelmi extrákat vonultatja fel,
gazdaságosságában is verhetetlen. Nem csoda hát, hogy olyan nehéz tőle megválni a hétvégére.

www.oki.hu

www.nyomtatoshop.hu

OKI
PRINTING SOLUTIONS

Az információ kapuja

Wiki, csoportmunka, projektnaptár, blog. Mindegyik az információáramlás és -megosztás hatékonyságának növekedésével, ezen keresztül pedig számottevő megtakarítással kecsegtet, csak a vállalati portált kell felépíteni hozzájuk. [Írta: Tököli Gábor]

A portálok első meghatározása a kilencvenes évek közepére tehető, amikor a Yahoo!, az AltaVista vagy az AOL, tehát a nagy keresőoldalak hírekkel, e-mail szolgáltatással, piaci indexekkel és számtalan más funkcióval igyekeztek kiterjeszteni tevékenységi körüket, és úgynevezett portletekkel bővítették szolgáltatásaikat. A megoldás aztán a vállalati igényekkel is találkozott, a megközelítést sok szervezet vette át saját intranet ol-

dalainak kialakításában, és az internetes portálok mintájára hozták létre a belső vállalati portálokat. **A portálnak szerkezetileg egyetlen, ám rengeteg navigációs lehetőséget kínáló kezdőoldala van, lazán egymáshoz kapcsolódó szolgáltatásait akár partnereken vagy külső szolgáltatókon keresztül is biztosíthatja.** Közönségét is ennek megfelelően differenciálhatja, mivel olyan interaktív webes felületről beszélünk, amelynek tar-

talma egy meghatározott téma vagy funkció köré rendeződik. Ez a tartalom általában kevés grafikai elemből, de annál nagyobb mennyiségű, gyakran frissülő szöveges információból áll.

HONLAPBÓL PORTÁL

A rendszerezés alapvető feltétele, hogy a felhasználók testre szabhassák a felületet, összegyűjthessenek vagy éppen kikapcsolhassanak egyes tartalmi részeket. A portálokon az adott területre vonatkozó információk koncentráltan jelennek meg, így a releváns tartalomhoz való személyre szabott hozzáférés nem csak a hatékony munkavégzés egyik kulcsa, de azt is befolyásolja, hogy a felhasználók rendszeresen visszajárnak-e az oldalra. A nagy mennyiségű információ mellé megfelelő tartalomkezelő rendszerre van szükség, amely a hírek, szöveges információk felvitelére és utólagos szerkesztésére alkalmas adminisztrációs felülettel rendelkezik. **Maga a portál természetesen csoportmunkaeszköz is lehet, mert a felhasználók vagy a felhasználók egy része közösen tevékenykedhet, dolgozhat és állíthat elő szöveges információkat, nem beszélve a többi, weben megjeleníthető tartalomról.** (Látható, hogy már csak egy lépésre vagyunk a mostanában virágzó közösségi oldalaktól, vagy talán még annyira sem.)

A portálok webböngészőben futnak, másra nincs is szükség a megjelenítésükhöz, így bárholnan elérhetők, ahol működő internetkapcsolat áll rendelkezésre. Fontos, hogy az oldal mindig elérhető legyen, vagyis napi huszonegy órában üzemeljen. Ez kézenfekvőnek tűnhet, de gondoljuk végig: az előbb gyakran frissülő tartalomról beszéltünk, így a portálokon sem csak az jelent üzemzsinetet, ha maga a site elérhetetlenné válik.

Az általános szolgáltatásokkal kapcsolatban elmondható, hogy ezeket a felhasználók kizárólag regisztráció után vehetik igénybe. A portálon az információk mint hírek, cikkek, dokumentumok jelennek meg, ezeket pedig rendezett formában, például kategóriákba sorolva publikálják. Az eligazo-

Két dolgot nem lehet elvitatni a portáloktól:

értékes időt takaríthatunk meg velük, és javítják a döntéshozatal, a napi ügyvitel hatásfokát.

dáshoz mindez persze kevés volna, így keresőszolgáltatás is segíti a felhasználót a tájékozódásban. A levelező vagy dokumentumkezelő szolgáltatásokon túl a fórumok feladata az információcsere hatékonyságának elősegítése és a közösség kialakítása. A hírportálok esetében ez a közösség általában és fejtenként forintostítható; egy szakmai portálon a színvonalas együttműködés záloga, míg vállalati szinten olyan megoldást jelenthet, amelynek segítségével a munkacsoportok fizikai távolságuktól függetlenül hatékonyan dolgozhatnak össze.

HASZNOS HOLMI

A felsorolt szempontok csak az egyszerűbb honlapok és a portálok közti különbség meghatározására alkalmasak, a műfaj ennél sokkal differenciáltabb. Általában vízszintes és függőleges felépítésű megoldásokról beszélhetünk; előbbi a minél nagyobb lefedettségre

törekszik, utóbbinak pedig az a célja, hogy egy adott területet teljes mélységben kezeljen. (A vertikális szerkezetű, sematizált szakmai portálok divatos elnevezése a *portal*.)

Az internetes portálok felépítése megegyezik az egyetlen belépőpontból és gazdag navigációs struktúrából álló egyszerű kezelhetőséget célzó dizájnban; az intranetes portálok ettől több dologban is eltérnek. **A fókuszált, a vállalati munka szempontjából releváns tartalom vagy a kereskedelmi oldalakhoz képest spártaian egyszerű grafikus megjelenés mellett a legfontosabb tényező a biztonság.** A tagok, a dokumentumok vagy a hivatkozások is csoportokhoz rendelhetők, követve a cégen belüli hatásköröket, így a hozzáférések kezelése és a jogosultságok kiosztása bonyolultabb. Ez a megközelítés távol áll az interneten működő nyílt portáloktól, hiszen ott a felhasználók nem működnek együtt sem egymással, sem az adminisztrátorokkal, és minden regisztrált tag minden tartalomhoz jogosan akar hozzáférni. Talán ez a megszokás az oka, hogy a tagok és csoportok felvétele vagy törlése, a hozzáférések kezelése és az auditálás sokszor a céges felhasználásban is erre hajaz, ami nem feltétlenül szerencsés gyakorlat.

A portálok ezzel együtt lehetővé teszik, hogy a vállalatok feltárják már meglévő és külső információikat, ehhez pedig a felhasználóknak egyetlen felületen, személyre szabottan biztosítanak hozzáférést, segítve őket a hatékonyabb munkavégzésben. A szoftvergyártók és megoldásszállítók hivatalos mantrája szerint az integrált alkalmazásokkal kivirágzik az értékesítés, csökkennek az IT-kiadások és a nyom-

tatási költségek, talán még a tehének is több tejet adnak... Mindezt érdemes a megfelelő fenntartásokkal kezelni.

Két dolgot mégsem lehet elvitatni a portálszolgáltatásoktól. Egyrészt minden szervezet értékes (munka)időt takaríthat meg velük, legyen szó nagyvállalatról vagy olyan kisvállalkozásról, ahol alig néhány számítógép kapcsolódik az intranetre. Másrészt a portállal javulhat akár a döntéshozatal, akár a napi ügyvitel hatásfoka, méghozzá pontosan a sokat emlegetett csoportmunkaeszközök révén. A túlpörgetett marketing éppen azért visszas, mert a fenti két szempont önmagában is elegendő lenne, ha a portálmegoldások létjogosultságáról akarunk meggyőzni valakit; a nyomtatási költségeket ezzel szemben úgy lehet alacsonyan tartani, hogy keveset nyomtatunk – abban nincs semmi webkettes.

CSAK EGYSZERŰEN

Maga a vállalati portál, avagy vállalati információs portál (enterprise information portal – EIP) ugyanolyan egyszerűen épül fel, mint a többi hasonló megoldás. **Olyan keretrendszerrel beszélünk, amelyhez egyetlen, jól biztosított elérési ponton keresztül lehet csatlakozni, odabent pedig a webalapú felhasználói felületen érhető el minden információ, munkatárs vagy munkafolyamat.** Az IDC-s *Gerry Murray* meghatározása szerint azok a portálok, amelyek kizárólag a tartalomszolgáltatásra fókuszálnak, a vállalati piacon nem állják meg a helyüket. A céges portáloknak nemcsak azzal kell összekapcsolniuk a felhasználót, *amire* szüksége van, hanem azzal is, *akire* szüksége lehet, ezenfelül minden olyan esz-

CMS-rendszerek és portálépítők

A tartalomkezelő rendszerek nem teljesen azonosak az olyan (webes) alkalmazásokkal, amelyeket kizárólag a honlapok vagy internetes portálok készítésére és karbantartására használnak. A CMS egyebek

mellett verziókövetést és kereshetőséget biztosít, és a kifejezést általában a decentralizált, közösségi használatú számítógépes felületekre, programrendszerekre használják.

Portálpróba

A Novell nemrég bejelentette a Novell Teaming Starter Pack programot, amely húsz ingyenes felhasználói licencet kínál azon meglévő vagy új partnereinek, akik nem használják szervezetükön belül a Novell Teaminget. A Starter Pack előtelepített, letölthető fájlként érhető el, és a rövid útmutató mellett oktatóvideókat is tartalmaz. A díjmentes program keretében azok az ügyfelek, akik a csoportmunka-megoldásokat saját környezetükben szeretnék kipróbálni, most első kézből tapasztalhatják meg a Novell Teaming csoportmunkaterek és a vállalati közösségi portálok működését. A Novell Teaming beépített blogokat, wikiket, fórumokat és más, valós idejű csoportmunka-

eszközöket kínál: a felhasználók közösségben hozhatják létre, kezelhetik, oszthatják és vitathatják meg az egyes anyagokat. Az önálló felügyeletet biztosító funkciók, az egyéni alkalmazások és munkafolyamatok lehetővé teszik, hogy a rendszergazdák további közreműködése vagy támogatása nélkül igazítsák az eszközöket a munkahelyi igényekhez. A Novell alelnöke és munkacsoport-megoldások részlegének vezérigazgatója, *Kent Erickson* a Novell Teaming Starter Pack jelentőségét abban látja, hogy segítségével a cég partnerei és ügyfelei azonnal használatba vehetik a csoportmunkaszoftvereket, megta-
pasztalhatják az általuk nyújtott előnyöket és megtakarításokat.

közt biztosítaniuk kell, ami lehetővé teszi a közös munkát. Így tartalmazniuk kell groupware, e-mail, workflow és desktop alkalmazásokat, sőt esetenként a kritikus üzleti alkalmazásokat is elérhetővé kell tenniük. (Nem vállalati megoldás, de ismert példa mindezt az index.hu, amely hírportálként már régóta működik, ám az Indapass révén hozzáférést Indamail vagy Indavideo szolgáltatásokkal vált valódi portállá.)

A megfelelő hozzáférés-kezelés mellett igen fontos, hogy a tartalom előállítása és kezelése – vállalati környezet ide vagy oda – megfelelően decentralizált legyen. Ha a portál nem így működik, akkor a rajta megjelenő információk nem lesznek sem frissek, sem hasznosak, és az egész kezdeményezés belefut a redundanciába; a vállalati portál kiválóan alkalmas lehet arra is, hogy non-stop blokkolóóraként vagy újabb adminisztrációs teherként nehezítse meg a munkatársak életét.

Fontos, hogy az egyetlen belépési pont valóban egyetlen autentikációt jelentsen, és a felhasználó ennek alapján férhessen hozzá a különböző rendszerekhez. A rendszerek adataihoz és funkcióihoz való hozzáférést természetesen érdemes a már említett portálokba gyűjteni, mint ahogy az is lényeges szempont, hogy a felhasználó saját elvárásaihoz, szokásaihoz vagy munkarendjéhez képest testre szabhasssa a felületet. A hozzáféréseket ezzel együtt a rendszeradminisztrátorok kezelik, ami azért különösen érdekes kérdés, mert a portál tartalom- és dokumentumkezelő, levelező, csapatmunka- és üzletiintelligencia-alkalmazásait időnként nem csak a vállalat belső munkatársai használják. (A portál szolgáltatásaihoz a business-to-business tranzakció és fájlmegosztás sem árt, ha hozzá tartozik.)

Persze legyen szó internetes vagy intranetes portálról, meggyőződésünk, hogy a befektetett energia könnyen megtérülhet, így az elvárások pon-

Termék	Gyártó	Licenc	Technológia
Sense/Net 6.0	Sense/Net	nyílt forráskód	ASP.NET
Jetspeed 2.1	Apache Software Foundation	Apache licenc	J2EE
eZ Publish 4.0	eZ Systems	GPL, kereskedelmi	PHP
WebSphere Portal Server 6.0.1	IBM	kereskedelmi	J2EE
Hippo portal	Hippo	nyílt forráskód, kereskedelmi	J2EE
Jahia 5.0.3	Jahia	nyílt forráskód, kereskedelmi	J2EE
JBoss Portal 2.6	Jboss (Red Hat)	Linux GPL	J2EE
Joomla 1.5	Joomla	GPL	PHP
Office Sharepoint Server 2007	Microsoft	kereskedelmi	ASP.NET
Oracle Portal 10g	Oracle	kereskedelmi	J2EE
Oracle WebCenter Suite	Oracle	kereskedelmi	J2EE
AquaLogic User Interaction 6.5	Oracle (BEA Systems)	kereskedelmi	J2EE, ASP.NET
WebLogic Portal 10	Oracle (BEA Systems)	kereskedelmi	J2EE
SAP NetWeaver 7.0	SAP	kereskedelmi	J2EE
Sun Java System Portal Server 7.2	Sun Microsystems	Java platform	Java EE
Vignette Portal 7.3	Vignette	kereskedelmi	J2EE

Vállalati portálmegoldások

tos felmérése mellett sokat nyom a latban a megfelelő eszközök kiválasztása is. Rendelkezésre állnak olyan hostolt – bérelhető – megoldások, mint amilyenek a Google partneroldalak. Itt korrekt díjazás fejében a levelezéssel, a naptárral, az RSS-dobozokkal vagy a Google dokumentumokkal minden megkapunk, amire első nekifutásra szükségünk lehet. **Ezzel szemben mozgásterünk szűkre szabott, ami éppen a portálok valódi lehetőségeinek kiaknázását le-**

kerül. A másik megközelítés, ha igénybe vesszünk egy portálépítő megoldást vagy komplett tartalomkezelő rendszert (content management system – CMS), amely komolyabb programozói ismeretek nélkül is lehetővé teszi egy portál elkészítését és folyamatos frissítését.

PORTÁLT MINDENKINEK!

Ahol az erőforrások nem állnak számolatlanul rendelkezésre – márpedig a kis-, közepes, sőt nagyobb vállal-

Terjeszkedik a Sense/Net

A Sense/Net nyáron felvásárolta a nagyvállalati és SOHO (small office – home office) portálmegoldásokat fejlesztő IVY Magyarországi Kft.-t. Míg a Sense/Net eddig a nagyvállalati igényeknek megfelelő, robusztus portálmotorra koncentrált, addig az IVY a kisebb szervezetek igényeihez alkalmazkodva egyszerűsítette a portálok szerkesztői felületét. Ez a megközelítés a Sense/Net Portal Engine TNG (The Next Generation) termékébe is beépül. A cég különösen fontosnak tartotta az IVY-vel érkező Silverlight szaktudást, mivel szerinte nem csupán egy flash alternatíváról

van szó, hanem egy komplett .NET alapú prezentációs rétegről, amelynek segítségével komplex felhasználói felületek készíthetők.

Az e-kereskedelmi fejlesztések mellett az IVY fontos irányvonala a szolgáltatásorientált portálplatform (service oriented portal platform – SOPP). Ez a klasszikus portálfunkciókon kívül olyan online szolgáltatásokat is megfogalmaz, amelyekre egy nagyvállalat egyedi online üzleti alkalmazásait építheti. Ezzel kitágul a portál felhasználási köre, és vállalati kommunikációs middleware-ré válhat.

hetetleníti el, így a pótszerek helyett érdemes elgondolkodni a saját portálmegoldás kialakításán, ami ideális esetben semmivel sem költségesebb dolog.

A bátrabbak nekiülnek, és valamilyen webes alkalmazási keretrendszer (például ASP.NET) segítségével maguk építik fel a portált – ez sokkal nagyobb mozgásteret biztosít nekik, azonban nagyon sok időbe

tok többsége ilyen –, ott az a cél, hogy a weblapot a lehető legkevesebb munkával és legkisebb számítástechnikai háttérrel is felépíthessék, fenntarthatóság, módosíthatóság vagy bővíthetőség. Mindez nem kerül sokba, viszont lehetetlen ingyen megúszni; ebben a kérdésben azért nem akarunk állást foglalni, mert **könnyen előfordulhat, hogy egy drágának tetsző, de tökéletesen működő rendszer ha-**

A yahoo.com főoldala – a klasszikus portál

mar megtérül, az ingyenes motorral való bibelődés pedig a frusztráción kívül semmilyen eredményt nem hoz.

Említsük meg tehát a Microsoft Office SharePoint Servert (MOSS), a Microsoft Office családba tartozó vállalati portálmegoldást, amely egyetlen, integrált platformon teszi lehetővé az intranetes, extranetes és internetes publikálást. A legfrissebb MOSS 2007 alapját a Windows SharePoint Services (WSS) 3.0 adja, ám a WSS 3.0 főleg kisvállalatok igényeit elégíti ki, míg a MOSS 2007 nagyvállalati környezetben működik. A Microsoft Office SharePoint Designer (SPD) szerkesztő segítségével könnyen, WYSIWYG (vagyis „azt kapod, amit látsz”) módon tervezhetők meg a SharePoint oldalak, munkafolyamat-alapú alkalmazások és jelentéskészítő eszközök. Ennek alternatívája a magyar Sense/Net Portal Engine TNG: a Microsoft-partner nyílt forráskódú, platformfüggetlen alkalmazáscsomagja a .NET platformon futó, integrált vállalati tartalommenedzsment- és portálmegoldások építésére szolgál.

Az Oracle Portal az Oracle Fusion Middleware köztisztviselő-család tagja, amely heterogén informatikai környezetekben kínál rugalmas és gazdaságos működést. Különálló termék-

ként, illetve az Oracle Application Server alkalmazáskiszolgáló Standard és Enterprise kiadásának részeként is megvásárolható. Az SAP NetWeaver az SAP Business Suite megoldásokhoz, az SAP xApps alkalmazásokhoz és az ügyfelek egyedi fejlesztésű alkalmazásaihoz teremt technológiai hátteret, és az Enterprise Services Architecture-rel az SAP szolgáltatásorientált üzleti megoldásaihoz is alapot kínál. Az IBM-nél a WebSphere Portal Server a WebSphere Portal termékcsalád alapjainak: az alkalmazásokat és a tartalmat összesítve, szabályalapú alkalmazásokként biztosít központi portálszolgáltatásokat.

INGYEN IS VAN

A klasszikus Mambo projektből kivált Joomla! egy PHP-ben írt nyílt forráskódú tartalomkezelő rendszer, amely a GPL licencfeltételek alapján használható. MySQL adatbázist használ, és tartalmaz híroldalt, blogot, RSS-feedet, fórumot, naptárt vagy éppen keresést is. A Joomla! magyar oldala, a joomla.org.hu jogosan állítja a rendszerről, hogy népszerű és könnyen kezelhető, így nemcsak magánfelhasználók, hanem vállalkozások is egyre gyakrabban választják ezt a (portál)megoldást. Persze a Joomla! mint keretrendszer ennél tovább is bővíthető.

Joomla portál demója az opensourcecms.com oldalon

A Drupal ugyancsak PHP-alapú, GPL-licences, nyílt forráskódú tartalomkezelő és fejlesztőrendszer. (Neve a holland „cepp” szóból származik, míg a Joomla! szuahéli eredetű szó.) Gyakran találkozhatunk vele a kisebb vállalkozások belső információshálózatában, és a portálépítésnél sokkal többre képes; a hazai mércével mérve nagy látogatottságú oldalakhoz is megfelelő, az olyanokhoz, mint amilyenek az online közösségi lapok, és a levelezés mellett ugyancsak alkalmas internetes boltok építésére is. Minden olyan rendszerre elérhető, ahol a PHP 4 vagy a PHP 5 és valamely támogatott adatbázisrendszer működik, Windows és Linux platformok alatt egyaránt futtatható. A Drupalal kapcsolatos információkért a magyar nyelvű drupal.hu oldalra érdemes ellátogatni. A szintén ingyenes e107 portálrendszerrel az e107hungary.org lapon tájékozódhatunk, és a motor mellett ugyanitt tölthetünk le hozzá dokumentációkat. A CMS Made Simple és a PHP Fusion tartalomkezelő rendszerek készítőik szándéka szerint elsősorban a magánszemé-

lyek és kisvállalkozások igényeinek megfelelően bővíthetők; a CMS Made Simple magyar nyelvű oldala a cmsmadesimple.hu címen érhető el, míg a PHP Fusionról a php-fusion.co.hu lapon lehet tájékozódni.

A felsorolást még sokáig folytathatnánk, azonban az opensourcecms.com oldallal nem tudunk versenyezni – ott a hasonló rendszerek közül az összes szóba jöhető megoldást élőben is ki lehet próbálni.

MÁSİK DIMENZIÓ

A nagyobb webalapú portálok, amelyekre egyszerre akár tízezres nagyságrendben is kapcsolódhatnak felhasználók, céljukban és architektúrájukban is eltérnek a többi rendszertől – üzleti modelljük alapvetően más, így a rajtuk futó szoftverek és a háttérrendszerek is különböznek. **A nagy webes rendszerek egyik központi problémája a skálázhatóság, ami azonban csak akkor kerül előtérbe, ha egy portál túl népszerűvé válik, és robbanásszerűen megnövekszik felhasználói tábor, a rajta tárolt adatok mennyisége, a lekérdezések száma.** Egy hír-

Tájékoztató vagy együttműködés

Gerry Murray négyféle vállalati portált különböztet meg, de elsődleges szerepét tekintve egyiket sem tartja a különféle tartalmakra nyíló kapunak, vagy akár csak döntéstámogató megoldásnak. Sokkal inkább egyfajta alkalmazásportált képzel el, amely átfogóan támogatja a végfelhasználók munkáját. Más elemzők az EIP-ek jelentőségét abban látják, hogy segítségükkel fel lehet szabadítani a cégen belül vagy azon kívül tárolt adatokat, és a felhasználóknak

egyszerű, személyre szabott gyűjtőpontot biztosítani, hogy megfelelő információ birtokában hozzák meg az üzleti döntéseket. A két elmélet legfőbb ellentmondása, hogy az IDC-s vélemény kizárja az önmagában való tartalomszolgáltató funkciót, vagyis a döntéstámogató szerep fölé helyezi az együttműködést. Mindez persze nemcsak újabb elméletek felállításával oldható fel, hanem egy-egy adott vállalati portál legfontosabb gyakorlati feladatainak meghatározásával is.

portál esetében aligha beszélhetünk exponenciális növekedésről – kivéve, ha eléri a Slashdot-effektus, vagyis egy nála sokkal népszerűbb oldal rálinkel –, ellenben egy letöltéseket kínáló site vagy egy online kereskedelmi rendszer esetében már előfordulhat igen gyors növekedés. Ha az oldal felfutó szakaszában a rendszert nem

bővítik elég gyorsan ahhoz, hogy folyamatosan kiszolgálhassa az igényeket, előbb-utóbb felbukkan a konkurencia, és ezt meglövelve elcsábítja a felhasználókat. *Lapunk szeptember 23-i számában néhány igazán nagy, webalapú szoftverrendszerrel mutattunk be (Amazontól az eBayig – Computerworld 2008/39. szám).*

**PROFIT ADÓ
EXPO
&
ÜZLETI DIVAT**

2008. november 25-27.

ECC Europa Congress Center (1021 Budapest, Hárshegyi u. 5-7.)

Pontos, fontos...
Pontos információk, fontos tudnivalók!

- SZOFTVERFEJLESZTÉS
- ELEKTRONIKUS SZÁMLÁZÁS
- ADATAINK BIZTONSÁGA
- GAZDASÁGI TRENDEK

- JÖVŐ ÉVI KILÁTÁSAINK
- PÁLYÁZATOKRÓL ŐSZINTÉN
- ADÓTANÁCSADÁS
- KAPCSOLATÉPÍTÉS

www.ado-expo.hu/programok

IRATKOZZON FEL hírlevelünkre, és vegyen részt NYEREMÉNYSOROLÁSUNKON!

Stílustanácsadás az Üzleti divat keretében!

Fő támogatóink:

Kiemelt szakmai támogatóink:

Kiemelt fő média támogatóink:

**Free Libre Open Source
Software Farm**

Előadás-, közösségi workshop - és fejlesztői versenysorozat

2008. október - 2009. március
Budapest, Millenáris

2008. Október 30. 16.00.

Alkotni kötöttségek nélkül

- Nyílt szoftverek a felsőoktatásban
Szegedi Egyetem, Szent István Egyetem
- FLOSS fejlesztések
Oxigén Office, Multiráció
- Önkormányzat FLOSS alapokon
Törökbálint, Szeged
- Nyílt Szabványok az EU-ban: mese vagy valóság?
ULX Kft.

A rendezvény térítésmentes, részletes program és jelentkezés a www.osf.hu oldalon!

Regisztrálj most!

Az esemény fővédnöke:

Főtámogatók:

Médiatámogatók:

Csak óvatosan

A nagy technológiai vállalatok szépen teljesítettek a harmadik negyedévben, bár ezek az eredmények még nem tükrözik a pénzügyi válság mélyülését. A kisebbek közül várhatóan sokan nem élnek túl a következő időszakot. [Írta: Samu József, Barabás Balázs]

Majdhogynem paradicsomi állapotokat tükröznek a nagy technológiai cégektől érkező harmadik negyedéves eredmények.

Az Intel 10,22 milliárd dolláros rekordbevételt könyvelhetett el a harmadik negyedévben a 3,1 milliárdos üzemi eredmény mellett. A cég nettó nyeresége 2 milliárd dollár, az egy részvényre jutó nyereség (EPS) pedig 35 cent. A második negyedévhez viszonyítva 8 százalékos növekedett a vállalat nyeresége, míg az üzemi nyereség 37 százalékos ugrott. A nettó nyereség 26 százalékos emelkedett, az egy részvényre jutó nyereség pedig 25 százalékos.

A mikroprocesszor- és chipset-bevételek is új rekordot állítottak fel, s – most először – jelentős részben ezért az Atom értékesítése felelős. Az Intel által közzétett adatok szerint az Atom és a hozzá tartozó lapkakészlet 200 milliós nyereséget produkált, miközben **a cégnél még mindig nem tudnak eleget gyártani belőle.** A netbookok a gyártó szerint „lerepülnek az üzletek polcairól, amint felkerülnek oda”. Az Intel

már lényegesen több Atom CPU-t gyárt, mint amennyit a második negyedévben előállított, és úgy fest, hogy a negyedik negyedévre behozza a lemaradást, vagyis megszűnik a hiány is.

A nagy volumenű Atom-értékesítés a processzorok átlagos eladási árán is rajta hagyja a nyomát. Ha az Atomot nem számoljuk, akkor a CPU-k átlagos eladási ára negyedévről negyedévre változatlan maradt.

Az Intel előrejelzése szerint a negyedik negyedévben a bevétele 10,1 és 10,9 milliárd dollár között lesz, ami sokkal szélesebb intervallum, mint amit a cég általában megad. Tavaly az utolsó negyedévben 10,7 milliárdos bevételt sikerült elérniük.

BIZAKODÓK AZ ELEMZŐK

Az Intel után az Advanced Micro Devices, a világ második legnagyobb x86-os processzorgyártója is a vártnál jobb harmadik negyedéves eredményekről számolt be.

Ennek hatására a tőzsdén 10 százalékos ugrott az AMD-részvények árfo-

lyama. A mintegy 1,77 milliárd dolláros árbevétel 14 százalékos növekedést jelent az előző év hasonló időszakához képest, míg az előző negyedéves értéknél 32 százalékkal magasabb. Az AMD üzemi nyeresége 131 millió dollárra rúgott, míg egy éve még 181 millió veszteséget produkált ugyanebben az időszakban, a második negyedévben pedig 143 millió dolláros deficitet termelt.

Az éppen kétféle való AMD (kiszervezik a chipgyártást) a szeptember 27-ével befejeződött harmadik negyedévre egyszeri leírások miatt 67 millió dolláros veszteséget mutatott az adózott eredményben, ami 11 cent nettó veszteséget jelent részvényenként. Azonban ha kizárjuk a leírásokat, akkor **a cég részvényenként 13 cent pluszt produkált**, szemben az elemzők által átlagosan várt 39 centes részvényenkénti veszteséggel. A jó eredmények leginkább a cég grafikus chipekkel foglalkozó üzletágának (ATI) köszönhetők.

A negyedik negyedévre az AMD ennek ellenére szerény jóslásokba bocsátkozott. „Nem tervezzük, hogy piaci részesedést veszítenénk, csak óvatosak vagyunk” – mondta *Dirk Meyer*, a cég elnök-vezérigazgatója. A negyedévre ígéri a 45 nanométeres gyártástechnológiára való áttállást, és az első, ezzel a technológiával készülő, kiszolgálókba szánt CPU-k piacra dobását. A piaci elemzők talán emiatt látják rózsásabban a helyzetet, mint amire az AMD számít, és az év utolsó negyedére 1,48–1,78 milliárd dollár közé várják a vállalat nettó árbevételét.

MINTHA AZ UTOLSÓ LENNE

Úgy tűnik azonban, a kis cégek ennél jóval sötétebben látják a jövőt.

A *Financial Times* beszámolója szerint a Sequoia Capital befektetési vál-

lat informális találkozót kezdeményezett az általa támogatott cégek részére, és a bevezető előadásban arra figyelmeztették őket, hogy úgy kezeljenek minden egyes elköltött dollárt, mintha az lenne az utolsó. *Seth Sternberg*, a Meebo azonnali üzenetküldő szolgáltatást üzemeltető cég társalapítója elmondta: a Sequoia által szervezett megbeszélés nem csupán az ottani résztvevőknek volt jelzésértékű, hanem több másnak is, amelyek csak fontolgatták az elbocsátásokat. A Meebo már bevezette a szigorítást: csak azokra a posztokra vesznek fel embereket, amelyekre feltétlenül szükséges. *Iggy Fanlo*, az AdBrite online hirdetőcég vezérigazgatója is úgy nyilatkozott, hogy nehéz idők jönnek, ezért a 100 alkalmazottjukból múlt héten 40-et elbocsátottak. „Úgy döntöttem, hogy nagyon gyorsan nagyon kemény intézkedéseket hozunk, hogy később ne kelljen ismét megtennünk.”

A Szilícium-völgyben 2004-ben kezdtek ismét (a dotkom lufi kipukkanása óta) nagy számban létrejönni webalapú szolgáltatásokat kínáló cégek. Számukra a gazdasági visszaesés nagyon rosszkor jött, mivel mostanában kezdődött náluk egy kis fellendülés, **a nyereséges működés pedig a legtöbbjük számára még akkor is messze lenne, ha nem üt be a hitelválság.** *Loic Le Meur*, a Seeismic videoblog portál alapítója szerint a helyzet nagyon súlyos: „A vállalkozó barátaim közül fele kritikus állapotokra számít a következő 6–12 hónap során” – nyilatkozta a *Financial Times*nek.

A közelmúltban több más befektetési vállalat is csatlakozott a Sequoiához, arra figyelmeztetve a kisvállalatokat, hogy csökkentsék a dolgozói létszámot, mert komoly gazdasági visszaesés várható.

Nagy mozgolódás az adattárház-piacon

Október közepén Las Vegasban rendezte meg nemzetközi konferenciáját az adattárház-megoldásokat szállító Teradata vállalat Partners felhasználói csoportja. A rendezvény a maga nemében a legnagyobb a világon, több mint háromezer szakember öt napon át 200-nál is több előadást hallgathatott meg az adattárház-, illetve üzletiintelligencia-piac aktuális trendjeiről és a technológiai újdonságokról. [írta: Mozsik Tibor]

Kizárólag adattárház- és analitikai megoldásokat szállít az Ohio állambeli miamisburgi központtal működő Teradata – amely tavaly októberi szétválását megelőzően az önkiszolgáló rendszereket szállító NCR részlegként tevékenykedett. Ügyfelei elsősorban a nagy adatmennyiséggel dolgozó szervezetek (pénzügyi intézmények, távközlési vállalatok, kormányzati szektor, egészségügy, gyártás, logisztika, turizmus) közül kerülnek ki.

Michael Koehler, a Teradata elnök-vezérigazgatója a konferencia hétfői nyitóelőadásában azt hangsúlyozta, hogy az NCR-ből való tavaly októberben lezárt kiválásukkal „a cég saját kezébe vette a sorsát”; ennek eredményeként az elmúlt évben a Gartner piacelemző cég szerint megerősítette vezető pozícióját a nemzetközi adattárház-piacon. **A korábban a legnagyobb adattárház-rendszerek szállítójának új szlogen-**

je: „Teradata Everywhere” (Teradata mindenhol), ami azt jelzi, hogy a szállító a piac egyéb szegmenseibe is szeretne betörni. Ennek jegyében az elmúlt évben bővítette termékportfólióját, a belépő szintű adattárház-megoldások piacán egy adattárház-szoftvert és a Teradata 2550 célhardvert kínálja; míg a legfelső szegmensben az idén jelentette be a Teradata 5550 aktív adattárházplatformját.

ÚJ TERMÉKEK

A portfólió legújabb tagját a konferencia első napján mutatták be. A Teradata Extreme Data Appliance 1550 maszszívan párhuzamos felépítésű céleszköz akár 50 petabájt adat tárolását is lehetővé teszi a korábbinál egy nagyságrenddel kisebb, 16 500 dollár/terabájt áron. Az eszköz elsősorban a nagy mennyiségű historikus adatok tárolására alkalmas, így azokat nem szükséges archiválni, hanem későbbi elemzések számára is hozzáfér-

hetők maradnak ugyanabban a tárházban. Scott Gnau, a Teradata technológiai igazgatója szerint többek között a telekommunikációs szolgáltatók számára lehet érdekes a megoldás, azoknak, amelyek például nagy mennyiségű ügyfélrekordot tárolnak, de csak egyszerűbb elemzéseket akarnak elvégezni azokon.

A konferencián Koehler azt is bejelentette, hogy a cég adatbázis-kezelőjének új verziója, a Teradata 13 a jövő év első negyedében jelenik meg. Összesen 75 új funkciót tartalmaz majd; használatával akár 30 százalékkal jobb teljesítményt érhetnek el a felhasználók az előző verzióhoz képest. A Teradata 13-ban megjelenik a virtualizációs technológia, amely révén egy rendszeren belül intelligensen kezelhetik a különböző tárolóegységeket. **Két-három éven belül a technológia alkalmazásával az adattárház-megoldásokban megjelenhetnek a jelenlegi diszkrendszereknél lényegesen gyorsabb SSD-tárolók is.** Az új adatbázis-kezelőben lehetőség nyílik a térinformatikai adatok natív kezelésére is, emellett erősödik az üzletiintelligencia-alkalmazásokat kínáló partnerek alkalmazásainak támogatása.

A PETABÁJT-KLUB TAGJAI

A Teradata a konferencián kiosztotta a Petabyte Power Players díjat azon ügyfelei számára, amelyek adattárháza már átlépte az egy petabájtot; e cégek között található az eBay, a Wal-Mart, a Bank of America, a Dell és egy további, meg nem nevezett bank. Az eBay, Inc. jelenleg 5, a Wal-Mart Stores, Inc. 2,5, a Bank of America Corp. 1,5, míg a Dellnek jelenleg 1 PB méretű adattárháza van. Darryl McDonald, a Teradata marketingigazgatója szerint a klubtagok száma gyorsan növekedhet majd a közeljövőben; ugyanakkor a vélhetően már szintén ebbe a táborba tartozó amerikai kormányzati és katonai szervezetek továbbra sem teszik közzé ezt az információt.

A legtöbb felsorolt ügyfél legalább fél évtizede használ Teradata adattárházat. Az eBay például 2002-ben egy 14

TB-os rendszerrel indult, ma már mindennap 50 TB információt dolgoznak fel, miközben naponta újabb 40 TB aukciós és eladási adat kerül az adattárházba. A Teradatának emellett további 35

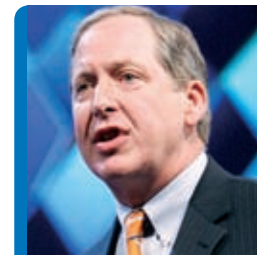
olyan ügyfele van, amelyek a rendszerben a 100 terabájtot is eléri a tárolt adat mennyisége, bár ezek között olyan is akad, amely biztonsági céllal tükrözi az adatokat.

KELET-EURÓPAI TERVEK

A cég regionális terveivel kapcsolatban Jan Simek, a Teradata kelet-európai regionális igazgatója a *Computerworld* kérdésére elmondta: amíg Magyarországon jelenleg két ügyfele van a Teradatának, addig a hasonló fejlettségi szinten lévő és hasonló mé-

retű piaccal működő Csehországban nyolc; így akkor lennének elégedettek, ha Magyarországon is legalább öt nagyvállalat használna Teradata-adattárházat. Bár a cég több éve jelen van a magyar piacon is saját leányvállalattal, a további terjeszkedést elsősorban az akadályozta, hogy a legnagyobb méretű magyar vállalatok igényeihez mérten is túlságosan nagyok és drágák voltak a Teradata rendszerei.

Az új stratégia és termékportfólió révén azonban immár a kisebb országokban is felvehetik a versenyt a legnagyobb versenytársakkal. Ennek érdekében jelenleg is **tárgyalásokat folytatnak egy magyarországi bankkal, továbbá egy sok fiókkal működő hazai céggel, hogy meglévő adattárházukat Teradatára cseréeljék le.** – A világon számos vállalat tért át Oracle-ről Teradatára, és reményeink szerint Magyarországon is több céget rá tudunk venni majd a váltásra – tette egyértelművé Jan Simek a cég terveit. A kelet-európai régióban – ahol most mintegy 20 vállalat az ügyfelek – egyébként is gyors növekedésre számítanak a következő években, amit az is jelez, hogy nemrég Prágában nyitották meg a cég legújabb globális konzultációs szolgáltatóközpontját, amelyben a tervek szerint az idei év végéig 75, 2009 végére pedig már 150 munkatársat foglalkoztatnak majd.

Michael Koehler

elnök-vezérigazgató
Teradata

Változó piac

James Kobielus, a Forrester Research elemzője blogjában a Teradata bejelentése kapcsán úgy vélekedett, hogy az elmúlt hónapban számos olyan új előremutató termék jelent meg az adattárházpiacon, amely megváltoztatja a játéktérpet. A változásokat leginkább az hajtja, hogy az információ- és tudásmenedzsmenttel foglalkozó szakemberek egyre több szektorban igénylik a korábbinál sokkal jobban skálázható adattárházplatformokat, mert a gyorsan szaporodó üzletiintelligencia- és fejlett elemzési feladatokat csak így tudják kezelni. Az extrém analitikai követelmények támogatására az adattárház-szállítók egyre inkább a hardver/szoftver eszközök (appliance) felé mozdulnak el. A nyáron a Microsoft felvásárolta a DATAlegro adattárház-szállítót, ami azt jelzi, hogy a redmondi cég az SQL Server 2008-ra alapozva egy hardveres eszközzel akarja erősíteni jelenlétét az adattárházpiacon. A múlt hónapban az Oracle is rá-

tett egy lapáttal, amikor bejelentette a HP-vel közösen fejlesztett célhardverét: a HP Oracle Database Machine – egy Oracle adatbázis-szerver-háló, valamint egy új Oracle Exadata tárolószerver-háló egyetlen rackbe szerelt ötvöze, amely komplett rendszerként rendelhető meg az Oracle-től. Az Oracle petabájtos nagyságrendig skálázható adattárház-megoldása leginkább az eddig inkább Teradatát választó, rendkívül nagy adatmennyiséggel dolgozó ügyfeleket célozta meg. Ezzel együtt a mostani termékbejelentésekkel a Teradata tovább erősítheti pozícióját az adattárházpiac legfelső szegmensében, miközben a piac alsó régiójában is olyan megoldást tud kínálni, amely az ebben a szegmensben található erősebb szállítók – mint például a Sybase, Greenplum vagy Dataupia – áráival is összemérhető, sőt a felső kategóriában elhelyezkedő Oracle, IBM és Netezza megoldásaihoz képest lényegesen olcsóbb – fogalmazott a Forrester elemzője.

Webes videó – televíziós háttérrel

Televíziós minőségű online és mobil videotartalmakkal, közösségi szolgáltatásokkal bővíti portfólióját a TV2. [Írta: Árokszállási Gábor]

A TV2 tulajdonosát felvásárló ProSiebenSat.1 a megváltozott fogyasztási szokásokra reagálva nagy hangsúlyt fektet az új platformokon való markáns megjelenésre. E stratégia itthon is érezteti hatását: a csatorna idén júniusban megalakította új szervezeti egységét, a Digitális Média Igazgatóságot, amely három képernyős működési modellt dolgozott ki. Eszerint a társaság az általa készített tartalmakat a tévénézők mellett az egyre növekvő számú internetfelhasználó, valamint a mobiltelefon-tulajdonosok számára is elérhetővé teszi – mondta *Fekete Attila*, a Digitális Média igazgatója. Az online jelenlét fontosságát hangsúlyozandó, a TV2 arculatváltás utáni új logóját a tv2.hu webcímmel egészítette ki.

Fekete Attila az online és mobilplatformokon megjelenő tartalmak legfőbb vonzerejének az interaktivitást tartja. Fontosnak érzi továbbá az exkluzív anyagok közzétételének a lehetőségét is: a felhasználók nemcsak a televízióban már publikált műsorszámokat nézhetik meg (újra) az interneten, hanem azokkal kapcsolatos extra szöveges, képi és videoinformációkhoz is juthatnak, olyanokhoz, amelyeket a kötött műsoridő miatt vagy mert egy speciális célcsoportnak szólnak, nem lehetett közzétenni teljes terjedelmükben a tévében.

JELEN IDŐBEN

Ma már szinte az összes látogatottabb hírportálon fellelhetők az adott szerkesztőség által előállított videók. Minőség tekintetében igen nagy a szóráss, de a szó televíziós értelmében vett profi alkotásokról nem igazán beszélhetünk. Ennek egyik oka a korlátozott erőforrás, beleértve a komoly, sokmillió

technikai háttér hiányát. Másrészt nem ritkaság, hogy újságírók, és nem tanult tévés szakemberek készítik a filmeket. A TV2 éppen ebben látja egyediségét, hiszen esetében minden szükséges feltétel adott a minőséghez. A weben megjelenő videókat ugyanazok a kollégák, stábok hozzák létre, akik/amelyek a televízióban megjelenőket is.

– Nap mint nap **rengeteg anyag készül, ezeknek csak a töredéke kerül adásba**, a kimaradt felvételek többsége az internetes videók térhódítása előtt általában kárba veszett – mutatott rá *Fekete Attila*. – A csatornán sugárzott műsorok évek óta elérhetők a társaság honlapján (webcast.tv2.hu), ez egészült most ki a már említett extrákkal, és közzétételük is szegmentáltabbá vált. A komoly hangvételű híryananyagokat, például a *Tények.hu*-t vezető hírportálra tették fel, míg a könnyedebb produktumoknak a tv2.hu ad helyet – tette hozzá *Nádas Gergely* riporter, a *Tények.hu* projektvezetője.

A megújult portálokon meghatározó szerepet kap a jelenidejűség. A csatorna lehetőséget kínál a felhasználóknak, hogy akár már napközben megtekinthessék a nagyvilág eseményeit, így nem kell megvárniuk az esti híradót – tehát egyre több élő bejelentkezésre számíthatnak a látogatók. Itt jegyezzük meg, hogy sokan, például az ingázók többnyire még javában úton vannak hazafelé, amikor ezek a műsorok adásba kerülnek, a késő esti kiadásukat pedig nem mindenki tudja/akarja megvárni. E szempontból tehát valóban hasznosnak tűnik az utólagos online elérhetőség, de megemlíthetjük az IPTV-szolgáltatásokat is (T-Home TV, InviTV), amelyek előfizetői ugyancsak visszanezhetnek bizonyos műsorszámokat, amennyiben ehhez az adott televíziós társaság is hozzájárult.

Itt bárki tudósító lehet, bekerülhet a műsorba,

ugyanakkor ez nem videomegosztó szolgáltatás, a felhasználóktól komoly híryananyagokat vár a társaság.

A profi híryananyagokon túl, a TV2 **a felhasználók által generált tartalomnak is teret engedne** – a videokamerák árának csökkenésével, valamint a profi utómunkára alkalmas informatikai eszközök széles körű elterjedésével erre igény is mutatkozik. A csatorna tehát lehetőséget ad a közönségnek saját anyagaik publikálására. *Nádas Gergely* szavaival élve: „Nálunk bárki lehet tudósító.” A beküldött adások megtekinthetők lesznek a *Tények.hu* portálon, de adott esetben az esti hírműsorba is bekerülhetnek. Mindazonáltal nem klasszikus videomegosztó szolgáltatásról van szó, a társaság a felhasználóktól is komoly híryananyagokat vár.

MEGASZTÁR ÉS JAVA

A könnyedebb felhasználói videotartalomnak is kínálnak felületet. Erre szolgál majd a hamarosan elinduló Myvideo.hu portál, amely a német Myvideo.de hazai megfelelője lesz.

A lépés ugyancsak a ProSiebenSat.1 stratégiáját követi, miszerint az egyes piacokon sikeres szolgáltatásokat más piacokra is kiterjeszti (a Myvideónak elérhető már belga és holland változata is). A németországi szolgáltatás adatbázisában lévő videókat (nagyságrendileg 3 millió darab) áthelyezik a magyar Myvideo rendszerébe is. A TV2 ezzel azt szeretné elérni, hogy egy internetes közösség épüljön a televízió köré, amely videókat készít, blogokat ír, fórumokat látogat és cseveg – mondta *Fekete Attila*.

A közösségépítésbe a mobiltelefon-tulajdonosokat is bevonná a csatorna. Ennek egyik eleme az I-Ping szolgáltatás, amelyet élesben a Megasztár 4 nézői próbálhatnak ki először. Gyakorlatilag egy közösségi weboldal mobiltechnológiával való összekapcsolásáról van szó. A tehetségkutató műsor honlapján épülő Megasztár rajongói klubok tagjai a telefonjukra letöltött Java alkalmazás segítségével megismerhetik egymást, beszélgethetnek stb. Ennek igénybevételéhez bekapcsolt Bluetooth szükséges.

A szolgáltatás ötletgazdája *Benda Gergely*, a KOD Média Kft. ügyvezetője. A szakember szerint **a közösségépítő portálok nem teljesítik maradéktalanul célfunkciójukat, csak illúziót keltenek**, hiszen a felhasználók mindössze fényképekről ismerhetik egymást, és csupán távoli kapcsolatot létesíthetnek társaikkal. Ezzel szemben a mobiltelefonon futó szolgáltatásra támaszkodva kézzelfogható távolságban elhelyezkedő, hasonló érdeklődésű emberek találhatnak egymásra (a szűkített többféle szűrő segíti). Az eszköz tehát csak az azonosítást és a kapcsolatfelvételt szolgálja, utána már a személyes kontaktuson van a hangsúly.

Egyéb három képernyős tartalmak

Nagy Andrea marketing- és kommunikációs igazgató a cikkben említett extra tartalmakra olyan további példákat hozott fel, mint a Hal a tortán című vendégszóló valóságshow kimaradt jelenetei és receptjei, a pikáns sztorik a TV2 délutáni talkshow-jából, a Joshi Bharat-ból vagy a Step up című film támogatásához kapcsolo-

lódo webes videomegosztó táncverseny sikere. Utóbbi jól mutatja, hogy a TV2 nemcsak saját gyártású műsorai, hanem a szponzorált események kapcsán is három képernyőre tervez: a Step uppal egy a televízióval nehezen elérhető célcsoportot lehetett a weben sikerrel azonos helyre terelni és közösséggé kovácsolni.

Analitikus tudás

Az üzletiintelligencia-megoldások feladata, hogy gyorsabb és jobb döntések meghozatalához segítsék a vállalatokat, és ezek a döntések a folyamatok mentén szülessenek. Ezért a SAS szerint a következő években az adatok helyett a folyamatok kerülnek majd a terület fókuszába.

Minderről *Allan Russell*, a SAS rangidős alelnöke beszélt a SAS Fórum Magyarország 2008 konferencián Budapesten. Az üzleti intelligencia (BI) jövőjét felvázoló előadásában az alelnök úgy fogalmazott, hogy a BI-megoldások piaca jelentős átalakuláson megy keresztül. A terület jelentőségét felismerve a nagy adatbázis- és ERP-szállítók felvásárlásokba kezdtek a területre szakosodott szállítók körében. Rövid idő leforgása alatt a Cognos az IBM, a Hyperion az Oracle, a Business Objects pedig az SAP portfóliójába került.

Ezek az akvizíciók átfogó üzletiintelligencia-platformok létrehozását célozzák – ezen itt az adatbázis-kezelőbe, illetve a vállalatirányítási rendszerbe épített fejlett BI-funkcionalitást kell érteni. Más szóval, **az említett IT-óriások olyan üzletiintelligencia-platform kialakításába kezdtek, amelyet a SAS már évtizedek óta fejleszt; annak képességei nem cégvásárlások, hanem evolúciós fejlődés eredményeként alakultak ki.** Ezt a fejlődést a piacelemző cégek is értékelik. A Gartner például öt különböző mágikus négyzetben is a vezetők közé helyezi a SAS-platformot.

HÁTRAARC A HOLNAP FELÉ

Az üzleti intelligencia területének másik meghatározó trendje, hogy a BI-megoldások – ahogyan *Allan Russell* fogalmazott – a múlt helyett egyre inkább a jövő felé fordulnak. Napjainkban ezek a megoldások még többnyire a folyamatok működéséről begyűjtött információ elemzésével igyekeznek betekintést adni a felhasználónak, aki jelentésekbe rendezett adatokat, információt kap. Ez több szempontból is problematikus. Az ilyen tudás elsősorban azzal foglalkozik, ami már megtörtént, és a riportok formázása, kezelése is nehézségeket okoz.

A BI-megoldások ezért a következő években az adatok helyett a folyamatokra fognak összpontosítani, és a prediktív analitika eszközeivel arra világitanak rá, hogy mi történhet, az üzlet számára milyen fejlemények lennének kedvezők, és azokat milyen módon lehet előidézni. A BI a mainál sokkal nagyobb mértékben segíti majd az emberi tevékenységet a munkafolyamatok mentén, és azok optimalizálásához is közvetlenebb módon fog visszacsatolást adni. Tanúi leszünk majd, hogy az üzleti intelli-

gencia és a folyamatmenedzsment területe szorosabban összefonódik, és ennek következtében a BI-megoldások valós idejű interaktivitást adnak a felhasználónak.

A jövő üzleti intelligenciája nem riportokról és táblázatokról szól, hanem döntésekről, amelyek a folyamatok mentén születnek. A BI láthatatlanná fog válni, mert a napi munka szerves része lesz – mondta a SAS alelnöke.

MEGÚJULÓ PLATFORM

A SAS Fórum Magyarország 2008 közönsége a jövő év márciusában megjelenő SAS 9.2 újdonságaival is megismerkedhetett. Ezek a szervezetek konszolidációs és szabványosítási törekvéseihez, az IT-irányítás (governance) megvalósításához és az üzleti célok eléréséhez adnak nagyobb támogatást a produktivitás, az interoperabilitás, a felügyelet és a méretezés vonatkozásában – mondta *Allan Russell*.

A SAS 9.2 összességében több mint kétszáz új funkcióval és képességgel bővül. Ezek közül a legfontosabbakat a SAS Global Technology Practice két szakembere, *Anand Chitale* és *Jochen Kirsten* ismertette a budapesti konferencián.

A platform új verziója többek között olyan újraindítási funkciót kínál, amely naplózza a SAS 9.2-vel végzett adatfeldolgozást, az információkat és a folyamatok minden lépését beleértve. Így leállás esetén a felhasználónak nem kell az egész feldolgozást újratekdenie, hanem azt a meghibásodás pontjától folytathatja. Az új

verzió bővített betű- és szimbólumkészségekkel, valamint szélesebb nyelvi támogatással érkezik majd. Megújul a grafikus szerkesztő is, amely támogatni fogja a valós színek és áttetsző hátterek használatát, továbbá könnyebbé teszi – a szintén új alapstílust kapott táblázatok és grafikonok – közzétételét a weben.

A SAS 9.2 támogatni fogja a Windows és a Linux 64 bites változatait, továbbá az Open VMS operációs rendszert Itanium platformon. Ugyanezen a hardverplatformon megszűnik viszont a Linux támogatása, továbbá a Tru64 Unix-változathoz, valamint a Windows NT4-hez és 2000-hez adott támogatás is. A vezető Unix operációs rendszerek – az IBM AIX, a Sun Solaris és a HP-UX – továbbra is a támogatott platformok között szerepelnek.

A BI-platform részét képező Data Integration Studio 4.2 a feladatok futásának követéséhez, a hibák elhárításához új, valós idejű és grafikus eszközökkel bővül, a Web Report Studio 4.2 pedig – az AJAX-technológiának köszönhetően – webes környezetben is az asztali gépeken megszokott felhasználói élményt adja. **A Microsoft Office 2007-hez készült szoftvermodul révén a SAS Web Report Studióban készült riportok Wordben, Excelben és PowerPointben is megnyithatók,** illetve az Excelből a BI-platform fejlett OLAP-funkciói is elérhetők. A SAS Feladatok menüpont az Office 2007 szalagján jelenik meg. A nagyobb adatbiztonság érdekében az új verzió az AES titkosítási technológiát alkalmazza. A térbeli adatok kezeléséhez a SAS 9.2 az ESRI digitális térképeizet kínál integrációs lehetőséget.

A BI-platform új verzióját a vállalatok igény szerint továbbra is beszerezhetik DVD-n, a szállító azonban a környezetbarát elektronikus szoftverértékesítést ajánlja. A felhasználók a nagyobb teljesítmény érdekében helyi és regionális szer-

verekről is letölthetik a SAS 9.2-t. Ha ez a folyamat valamilyen okból megszakadna, a hiba elhárítását követően a letöltés folytatható, nem szükséges előlről kezdeni. A korábbi verziókról való áttárlást a SAS 9.2 is migrációs eszközökkel segíti. Ha a hardverkörnyezet nem változik, ez a migráció a telepítés részeként lezajlik, és az adatokra nézve teljes körű lesz. A hardverkörnyezet változtatása esetén az adatok promotálhatók, azaz a telepítést követően, több lépésben mozgathatók át.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A TERADATAVAL

A SAS Fórum Magyarország 2008-as rendezvényén a Teradata képviselői is részt vettek. Az egy éve önállósult adattárházszállító és a SAS olyan közös megoldást fejlesztett, amely lehetővé teszi az adatbázisban történő elemzést. – Ez a robusztus adatintegrációs, analitikai és üzletiintelligencia-környezet kisebb komplexitást és nagyobb teljesítményt ad a vállalatoknak, amelyek alacsonyabb költségek mellett gyorsabban nyerhetik ki üzleti adataikból a döntések megalapozásához szükséges információt – mondta *Paróczy Gábor*, a Teradata Magyarország képviselője a budapesti konferencián. *Jochen Kirsten* pedig előadásában olyan példákat mutatott be, amelyekben a Teradata hardverén futó SAS-kiszolgálókkal a felhasználók több hétről órákra és percekre csökkentették az adatok analíziséhez szükséges időt. A szakértő azt is hozzáfűzte, hogy a két szállító az év végére tanúsított hardver-szoftver konfigurációkkal fog megjelenni, amelyek a tervek szerint tízszázalékos teljesítménynövekedést adnak majd.

A SAS Fórum Magyarország 2008 előadásai a két plenáris rész mellett négy párhuzamos szekcióban foglalkoztak az ügyfél-intelligencia, a kockázatkezelés, a teljesítménymenedzsment és az adatintegráció, valamint az államigazgatás, a gyógyszerkutatás és a felsőoktatás területével.

A pénzügyi válság más ágazatait is fenyegető válság különösen időszerevé tette a pénzügyi intelligencia és a kockázatkezelés témakörét.

A Tower Group szerint a 2009-ig terjedő időszakban az ilyen megoldásokra költik majd a legtöbbet a szervezetek, így ez a piac évente átlagosan 5,8 százalékkal nőhet. Arra is számítani lehet, hogy a vállalatok hitelképességének banki elbírálásakor a kockázatkezelő megoldás használata is fontos szemponttá válik. A konferencián *Nádi Attila*, az MKB Bank kockázati területekért és retail kockázatkezelésért felelős főosztályvezetője a SAS Credit Scoring megoldásának csoportszintű kiterjesztését mutatta be. *Allan Russell* pedig bejelentette, hogy a SAS Risk Management for Banking néven új kockázatkezelő megoldással jelentkezik a jövő év elején. ■

Internet, ahol csak akarom!

Pár éve egy hasonló összeállításnak még az volt a tanulsága, hogy a mobilinternet egyszer majd felveszi a versenyt a vezetékes hozzáféréssel. Ma egyértelműen ki merjük jelenteni: a mobilos netkapcsolat sok esetben kiválthatja a kábelt! [Írta: Hajdók Dávid]

Ha nagyon kellett, már 4-5 évvel ezelőtt is használhattuk a mobilhálózatokat internet-hozzáférésre, de a második generációnak nevezett GPRS (General Packet Radio Service – általános csomagkapcsolt rádiós szolgáltatás) csupán az analóg modemek sebességére volt képes; a jó esetben 40-50 kilobit letöltése másodpercenként csak az igazán elszántakat vitte rá arra, hogy mobilon e-mailezzenek, böngészésről pedig még nem is beszéltünk. Korábbra nem érdemes visszamenni az időben, **a hagyományos GSM-rendszer a maga 9,6 kilobit/s-os sebességével és vonalkapcsolt technológiájával gyakorlatilag alkalmatlan volt nagyobb adatmennyiség küldésére vagy fogadására.** Voltak persze korábban is próbálkozások: a valószínűleg csak kevesek számára ismerősen csengő HSCSD (High Speed Circuit Switched Data – nagy sebességű vonalkapcsolt adatátvitel) már a GPRS-éhez hasonló sebességet adott, csak megbízhatatlan volt és rettenetesen drága. No persze a megbízhatóság a GPRS-szolgáltatásnak sem volt állandó eposzi jelzője a kezdeti időkben, de ennek nem maga a technológia, hanem a szolgáltatók jellemzően alulméretezett hálózati kapacitása és átgondolatlan szolgáltatáskínálata volt az oka.

Érdemes itt megemlékezni arról, amikor a Matáv beszüntette a híres-hírhedt *Mindenkinet* csomagját, amely akkoriban – a szerzőhöz hasonlóan – sokaknak az elérhető áru modemes nethozzáférés szinonimája volt. Erre válaszul, pár hónappal később a Vodafone az akkor még korlátozott kapacitású GPRS hálózatán hasonló, 3000 forint körüli havidíjjal korlátlan adatfor-

galmat ígérő mobilinternet-csomagot kezdett értékesíteni. Tömegek álltak sorba a szolgáltató boltjaiban, és vásárolták az Ericsson R600-as telefonját, meg az akkor még forradalminak számító mobilinternetet. Azonban amikor használni is akarták, jött a feketeleves: a kapcsolat a valóságos helyett inkább „mesés” volt (hol volt, hol nem volt..., de inkább nem volt). Ha éppen lehetett is csatlakozni, akkor is lassú volt az adatátvitel, megszakadtak a letöltések stb. Utólag világossá vált, hogy a szolgáltató hálózata nem bírta a hirtelen megnövekedett terhelést, ezért később be is vezettek a korábban korlátlan csomagra egy 200 megabájtos havi limitet.

A hazai mobiloperátorok, tanulva a fiaskóból akkor futottak ismét neki a mobilnet népszerűsítésének, amikor már jelentős EDGE- (Enhanced Data rates for Global Evolution vagy EGPRS) lefedettséggel rendelkeztek. **A két és feledek generációnak nevezett technológia a GPRS továbbfejlesztett változata, amely már 100 kilobit/s feletti adatátviteli sebességet biztosított másodpercenként.** Ez a gyakorlatban is már használható mobilinternetelési lehetőséget jelentett, és jelent ma is azokon a területeken, ahol nem érhető el 3G-lefedettség. Levelezésre és alapszintű böngészésre az EDGE is alkalmas, de például egy YouTube videó letöltésére nem érdemes belekezdeni.

MOBIL SZÉLES SÁV

Van szolgáltató, amely már az EDGE-et is ide sorolja, de mi ne tegyünk így. Valódi mobilhálózaton elérhető széles-sávú hozzáférést a harmadik generációs technológiák (3G), a UMTS és a még gyorsabb HSPA jelentenek. A műszaki

hátter annyira nem is érdekes, a lényeg, hogy itt is csomagkapcsolt hozzáférésekről van szó, és a UMTS már megközelíti a korai ADSL-csatlakozások sebességét, a HSPA (vagy HSDPA) pedig már több megabites gyakorlati hozzáférést biztosít. (Az elméleti maximum területtől, szolgáltatótól és készüléktől függően 1,8-3,6-7,2 Mbps, a gyakorlatban elérhető letöltési sebesség 1,3-4 Mbps, a feltöltési sebesség pedig jellemzően 0,3-1,2 Mbps között mozog.) A mobilhálózatokon a gyakorlatban elérhető sáv szélesség sok tényező függvénye. Ha optimális esetben a hálózat által kínált maximális sebességet készülékünk is támogatja, akkor is függ az érték az időjárási viszonyoktól, attól, hogy egy helyben vagyunk vagy utazunk éppen, de például attól is, hogy az adott cellában hányan használnak még mellettünk adatkapcsolatot.

A Pannon és a T-Mobile esetében általánosságban elmondható, hogy ahol van erő, ott elérhető az EDGE-szolgáltatás, ahol pedig az arra alkalmas mobiltelefonok jeleznek 3G-hálózatot, ott van HSPA-kapcsolatra is lehetőség. A Vodafone átugrotta az EDGE-technológiát, az nem érhető el a hálózatában, de a HSPA-ra vonatkozó állítás a piros szolgáltatóra is igaz. Ez azt jelenti, hogy Magyarország szinte teljes területén (a lakott területek szinte 100 százalékán) lehetőség van elfogadható sebességű mobilinternet-kapcsolatra, és egyre több helyen (2008 végére már sok száz településen) futtatunk bele valódi szélessávú kapcsolat

latot jelentő HSPA-hálózatba. Mivel a szolgáltatók lefedettsége között komoly különbségek lehetnek, megrendelés előtt mindenképpen érdemes (ha van rá mód) kipróbálni a későbbi használat helyén a viszonyokat.

MOBILINTERNET A GYAKORLATBAN

A helyhez nem kötött internetkapcsolat előnyeit talán nem kell magyarázni. A tény, hogy bárhol kapcsolódhatunk notebook vagy mobiltelefon segítségével a világhálóra, egészen döbbenetes élmény. **A telefonokat illetően talán egyszerűbb a helyzet, elég csak elindítani a készülék netböngészőjét, és máris pillanatok alatt letöltődnek a weboldalak.** A mai készülékek böngészőinek már komoly tudásuk van, és képesek a kisméretű kijelzőkre optimalizálni a weblapokat, de jó alternatíva bármilyen mobilon az ingyenes Opera

Mini szoftver is. Ha információszerezésre kell az internetkapcsolat vagy egyszerű levelezésről van szó (inkább e-mail olvasásról), akkor elegendő lehet egy mobiltelefon nagyobb kijelzővel és a hagyományos mobil-előfizetés mellé megrendelt 50–100 megabájtos havi adatmennyiséget magában foglaló netes csomag.

Ha komolyan, teljes értékű internetkapcsolat megvalósítása a cél, akkor mindenképpen szükség lesz egy noteszgépre vagy egy most egyre divatosabb netbookra. Egyre több notebookban található beépítve 3G/HSDPA modem – ez esetben csak egy SIM-kártyát kell a gépbe dugni, és a megfelelő szoftverben a *Csatlakozás* gombra kattintani. **Ha nincs a gépünkben beépített modem, akkor két megoldás között dönthetünk: vagy PCMCIA/Express Card bővítőhelyre dugható adatkártyát, vagy pedig USB-portra csatlakozó modemet választhatunk.** Utóbbinak nagy előnye, hogy bármilyen számítógépen percek alatt használható, hiszen a működéséhez szükséges meghajtóprogramok az eszköz memóriájában megtalálhatók. (A hagyományos adatkártyákat általában külön kell telepíteni a gépre.)

Amennyiben sikerült telepíteni a modemet (tényleg csak néhány gombnyomás), és aktív a kapcsolat, az internet-hozzáférés a megszokott módon használható. A csatlakozáshoz alkalmazott szoftver a legtöbb esetben kijelzi, hogy éppen milyen típusú szolgáltatás (GPRS/EDGE/UMTS/HSDPA) áll rendelkezésre, de rövid idő után ezt már a kapcsolat sebességéből is érezni fogjuk. Noteszgépet mobilnettel együtt több szolgáltató is forgalmaz, azonban mindenképpen érdemes alaposan körülnézni a notebook-kereskedők kínálatában, mert nem biztos, hogy a mobiloperátorok által kínált gépek a legkorszerűbbek, vagy éppen a legjobb áron (többnyire részletfizetéssel) kínálják

azokat. Tudják, cipőt a cipőboltból! Sokrétű internethasználatot tesz lehetővé a mobiltelefonos kapcsolat, de ahogy az előbbiekből, a hálózati technológiák és sebességek részletezésénél látható volt, a hozzáférés nem szimmetrikus, a letöltés sebessége mindig nagyobb, mint a feltöltés. Bár egyre több helyen érhető el már a szolgáltatók hálózatában gyors feltöltést is lehetővé tevő cella, ezeket nem támogatja minden eszköz. Így általánosságban fontos megjegyeznünk, hogy amíg nagyobb adatmennyiség letöltésére alkalmas lehet a mobilinternet, addig nagy fájlok (nagy felbontású képek, videók stb.) feltöltésére csak korlátozottan használható, erre továbbra is a vezetékös kapcsolat a jobb megoldás!

DÍJCSOMAGOK, ÁRAK

A hazai szolgáltatók árstruktúrájára általában jellemző, hogy egy fix összegű havidíjért meghatározott adatmennyiséget vásárolhatunk (le- és feltöltés összesen). Ha a havi korlátot túllépjük, akkor a számlázás forgalomarányos lesz, ami komoly meglepetéseket okozhat a következő havi számlán. Éppen ezért fontos, hogy használati szokásainknak megfelelően válasszuk ki az optimális netcsomagot. **A szolgáltatók számos alternatívát kínálnak, a szinte semmi-re sem elegendő havi 30 megabájtos csomagtól a gyakorlatilag túlléphetetlen 15 gigabájtos csomagig.** Sőt, van olyan szolgáltatása is a Vodafone-nak, amely bizonyos kompromisszumokkal korlátlan adatforgalmat tesz lehetővé.

Mobiltelefonos böngészésre, telefonos levelezésre átlagos használat mellett elég havonta 50–100 megabájtot, ha azonban számítógépen is szeretnénk használni a kapcsolatot, akkor ez hamar kevés lehet. Ha egy átlagos nap internethasználatának adatmennyiségét 30–100 megabájtot közé tesz-

Mobilinternet külföldön

Bár az utóbbi időben az Európai Bizottság nyomására jelentősen csökkentek a külföldi hanghívások roamingtarifái az unióban belül, az adatroaming díjak még mindig irreálisan magasak. Külföldi használat előtt érdemes utánanézni a szolgál-

tatók speciális ajánlatainak – tízezreket lehet spórolni így. Ezzel együtt is könnyedén összehozható egy kényelmes nyaralás alatt néhány százezer forintos mobilnetszámla, ami később igencsak keserítheti a nyaralás szép emlékét!

szük – amibe azért sok minden belefér (levelezés csatolmányokkal és számos weboldal betöltése) –, akkor is elég egy olyan díjcsomag, amely 3–5 gigabájtot adatmennyiséget foglal magában havonta. **Csak akkor érdemes nagyobb díjcsomagot választani, ha a mobilnetet letöltésre is használnánk, vagy olyan alkalmazás fut a számítógépen, amely folyamatos adatforgalmat generál.** Az árak ennek megfelelően elég széles skálán mozognak (lásd táblázatunkat), de jelentős tételek spórolhatók meg, ha kihasználjuk a szolgáltatók akcióit. A mellékelt táblázat a listaárakat mutatja, így nem szerepelnek benne az el-

ső három vagy hat hónapra díjkezdve-ményt vagy magasabb havi adatmennyiséget tartalmazó ajánlatok.

Érdekes, és némileg kilóg a hazai kínálatból a Vodafone Internet Szabadon nevű díjcsomagja. Amennyiben vállaljuk azt a korlátozást, hogy nem használunk fájlcsereprogramokat (DC++, torrent stb.), akkor egy átlagos, 5 gigabájtos csomag áránál valamivel drágábban korlátlan adatforgalmat bonyolíthatunk. Hasznos lehet ez olyan ipari felhasználás esetén, amikor akár több számítógép használ egy kapcsolatot, vagy valamilyen alkalmazás nagy adatforgalmat generál, de azt nem p2p technológiával teszi.

Lassítja cégé működését...?

... hogy legjobb emberei a kollégák betanításával vannak elfoglalva?

Tegye hatékonyabbá...!

... informatikai oktatásait és szervezze ki ezeket a Masterfieldhez!

**SZEMÉLYRE SZABOTT IT OKTATÁS
KOCKÁZAT NÉLKÜL**

Az egyedi tematikát **ingyenesen** kidolgozzuk és a tanfolyamokra **penz visszafizetési garanciát** vállalunk.

- hálózati ismeretek
- szoftverfejlesztési módszertanok
- programozási nyelvek
- adatbázisok
- IT biztonsági kérdések/pénzügyi ismeretek

**MASTERFIELD Oktatóközpont
az IT oktatás mestere**

www.masterfield.hu – 06-1-288-0176 – info@masterfield.hu

Letölthető adatmennyiség	Pannon	T-Mobile	Vodafone
30 MB		1 290 Ft	
80 MB		1 990 Ft	
100 MB	1 990 Ft		1 500 Ft
500 MB	1 980 Ft		
1 GB			3 000 Ft
3 GB		3 900 Ft	
5 GB	5 990 Ft	5 790 Ft	5 000 Ft
8 GB		9 590 Ft	
10 GB	11 990 Ft		10 000 Ft
15 GB		14 990 Ft	
Korlátlan*			6 000 Ft

* Normál használat mellett (tiltva van a fájlcsere/ p2p/ alkalmazások használata) nincs havi adatforgalmi korlát.

Információcentrikus biztonsági modell

A Symantec első páneurópai rendezvényén, Hágában a legizgalmasabb a Symantec vezérigazgatójának, John W. Thompsonnak az előadása volt az információcentrikus biztonsági modellről, a rohamosan növekvő információmenedzselés trendjeiről. [Írta: Vass Enikő]

A hágai nemzetközi kongresszusi központban szervezték meg az első európai Symantec Vision konferenciát, amelyet összekapcsoltak a nemrég felvásárolt Altiris ügyfeleinek tartott ManageFusion eseménnyel.

A rendezvény nyitóelőadását John W. Thompson, a Symantec vezérigazgatója tartotta. Előadásának legérdekesebb eleme az volt, amikor ismertette azt az öt trendet, amely szerinte meghatározza a rohamosan növekvő információ menedzselését. Melyek ezek?

ÖT TREND

1. Az adattárolás átheleződik szalagról merevlemezre. Ez átalakítja az adattárolási iparágat. Javul az adat menedzselésének minősége, a szalagkezelésnél jellemző emberi hiba és az adminisztratív tévedés lehetősége egyre kevesebbszer jelentkezik. **A lemezalapú adatviszszanyerés gyorsítja az adat-visszaállítás folyamatát. Az SSD-tárolók megjelenése, majd tömeges elterjedése is gyorsítja majd ezt az átállást.** Ezzel párhuzamosan az archiválás, adatmentés és adat-visszaállítás közötti vonalak egyre jobban elmosódnak, és a ma külön termékekben megvásárolható funkcionális hamarosan egy adott megoldásban egyesül.

2. Egyre több az olyan támadás, amely nem a hálózatra, hanem az információra jelent veszélyt. Tavaly a Symantec laboratóriumaiba beérkezett fenyegetettségek közel 70 százaléka azzal a kifejezettel születtek, hogy bizalmas információt lopjon a megtámadott gépről. Ezt a problémát az információcentrikus biztonsági modell alkalmazásával lehet kezelni. Ebben a kockázatalapú megközelítésben fontos szerepet kap az információ osztályozása, mert ennek során a vállalatoknak meg kell vizsgálniuk, hogy milyen érzékeny információt tárolunk mely gépeken, hol vannak azok a gépek, és hogyan használják őket.

3. Az IT magasabb szintű automatizálása. A biztonsági, az információmenedzselési és az előírásoknak való megfelelési technológiák közeledése lehe-

tőve teszi az IT még magasabb szintű automatizálását, melynek révén a vállalatok könnyebben és olcsóbban meg tudnak majd felelni az adott térségben érvényes törvényi előírásoknak.

4. A „fogyasztói” IT terjedése. Ez megváltoztatja azt a módot, ahogy a vállalatok szolgáltatásokat kínálnak ügyfeleknek és munkakörnyezetet alkalmazottnak. A legtöbb vállalat elektronikus szempontból is fokozatosan nyit ügyfelei, partnerei, beszállítói felé; a partnerek IT-rendszerei egyre jobban integrálódnak egymásba. Ugyanakkor mind gyak-

rabban fordul elő, hogy az alkalmazottak saját eszközeiket (noteszgép, mobiltelefon stb.) csatlakoztatják a vállalati hálózatra. A vállalatoknak meg kell tanulniuk úgy menedzselni ezeket a kapcsolatokat, hogy azok ne befolyásolják negatívan az alkalmazottak produktivitását, de az eszközök ne is veszélyeztessék a hálózat biztonságát.

5. A zöld IT. John W. Thompson kiemelte, hogy a Symantec megoldásai is nagy segítséget tudnak nyújtani ezen a téren, hiszen támogatják a hardvereszközök optimális kihasználását, így akár csökkenthető is azok száma.

ÚJ TERMÉKEK

A vezérigazgató felhívta a figyelmet a konferencia legfőbb attrakcióira, azokra a termékekre, amelyeket később az üzletágvezetők részleteikben is bemutatnak.

Első helyen a Symantec Brightmail Gateway 8.0-ról, a Mail Security 8300 Series utódáról esett szó. Ennél a verzióán azonban – nem is titkoltan marketingmegtölgelésekkel – a Symantec visszatért a Brightmail márkanév használatához, mert úgy vélték, az vonzóbb az ügyfeleknek. Az üzenetküldő biztonsági platform feladata az e-mailek és azonnali üzenetküldőkön keresztül érkező üzenetek szűrése, a gép védelme az ezen a csatornán érkező kártékony kódoktól.

ADAPTÍV MEGBÍZHATÓSÁG

A Symantec belső felmérése szerint a legtöbb vállalatnál évente 30 száza-

hezen és lassan érkeznek be a rendszerbe, így nem is kell velük igazán foglalkozni.

TÖMÖRÍTETT ÉS VÉDETT ADATOK

A cég második, ugyancsak e-mailekkel és tartalommal foglalkozó megoldása a Symantec Enterprise Vault 8.0 archiválóplatform. A megoldás erőssége, hogy csökkenti a strukturálatlan adatok – e-mailek, azonnali üzenetek és fájlok – tárolásának költségét a beépített deduplikációs technológiákkal. Számításai szerint akár 60 százalékkal is csökkenthető így a szükséges tárhelykapacitás. A termék 2009 elején lesz elérhető, elsőként az Amerikai Egyesült Államokban.

A következő érdekes termék a Symantec Data Loss Prevention (DLP) 9.0-s változata. Ez az adat elvesztését megelőző alkalmazás három gyakran elhangzó kérdésre igyekszik választ adni: **1. hol van cégen belül érzékeny információ?** **2. hogyan használják ezeket az adatokat a munkatársak?** **3. mi a legjobb módja az adatvesztés megakadályozásának?** A legtöbb cég életében nemcsak a külső, hanem a belső támadásokra és fenyegetettségekre is figyelni kell. Gyakran előfordulhat, hogy az alkalmazottak – a legtöbbször nem tudatosan – veszélyeztetik a cég belső adatainak a biztonságát, például úgy, hogy nyilvános kommunikációs csatornát használnak céges adatok titkosítatlan formában való továbbítására. A DLP segítségével nemcsak cégen belül lehet biztonsági szűrőket felállítani, hanem megbízható partnereinknél is jelezheti a rendszer, hogy védett információ került hozzájuk – már ha ezt az IT-előírások megengedik.

John W. Thompson

vezérigazgató
Symantec

lékkal nő a beérkező e-mailek mennyisége. 2001-től 2008-ig a spamek aránya a levélforgalomban 8 százalékról 80 százalékra nőtt, sőt egyes vállalatoknál a spamek aránya elérheti a 95 százalékot is. A Symantec a kéretlen levélszeméttel szemben a Brightmail 8.0 adaptív megbízhatósági kezelővel (Adaptive Reputation Management – ARM) veszi fel a harcot. **A megbízhatósági kezelő a spamek küldőinek kis sávszélességet biztosít, a megbízhatónak címkézett leveleket pedig prioritással, azonnal befogadja.** A spamek emiatt hosszasan várakoznak az érkezésre, emiatt a termék kidolgozói úgy vélik, ez hamarosan elriasztja a spamküldőket, akik így más, sokkal könnyebben támadható postacímeket fognak majd tűz alá. Az alkalmazás időről időre ismételt megvizsgálja és újraértékeli a megbízhatósági faktort, így nem fordulhat elő, hogy egy spamküldő motorral szennyezett vállalat levelei a veszély elhárítása után nem kerülnek vissza a megbízhatósági körbe. Az alkalmazás a globális megbízhatóságot – a világszerte kiküldött spameket, valamint a helyi információkat elemelve – állapítja meg, hogy mely forrás számít megbízhatónak, és melyik nem. Az elemzésnél a helyi információkat sokkal hangsúlyosabban veszi figyelembe. A Brightmail erőssége, hogy a levélszemétnak minősülő küldemények nem vagy csak nagyon ne-

Takarékos nyomtatás

A HP böblingeni tesztközpontjában bemutatták a Print 2.0-s stratégiai elképzeléseit, valamint a legújabb vállalati nyomtatókat. [Írta: Vass Enikő]

Létfonosságú, hogy a cégek-szervezetek a dokumentumkezelésben a jelenleginél hatékonyabb munkát tudjanak végezni. Egy átlagos információs munkának számtalan kihívásnak kell eleget tennie – mondta Rolf Gerstner, a HP EMEA-régióért felelős értékesítési vezetője. Mondanivalóját érdekes adatokkal támasztotta alá. Az információ mennyisége minden 18 hónapban megduplázódik, az alkalmazottak pedig munkaidejük 40 százalékát információkereséssel töltik. **Számítások szerint évente átlagosan 150 órát töltenek csak azal, hogy helytelenül elmentett információkat keresnek.** Azt is kiszámolták, hogy egy adott dokumentumról átlagosan 19 másolat készül. Minden huszadik, fontos információt tartalmazó fájl elveszik, és emiatt extra 25 órát kell e dokumentumok újraalkotásával töltenie.

Mindeközben a vállalatoknak rengeteg, biztonsági előírásokat is tartalmazó jogszabálynak kell megfelelniük, ám így is nagyon sok esetben fordul elő, hogy az alkalmazottak hibája miatt, vagy egyéb problémák következtében adatvesztés fordul elő. A HP becslése szerint csak az Egyesült Államokban a cégeket évente összesen mintegy 59 milliárd dollár kár éri adatvesztés miatt – és ennek 70 százalékáért az alkalmazottak a felelősek.

DRÁGULÓ ENERGIA

A vállalatoknak manapság fokozottan kell figyelniük az energia felhasználásának hatékonyságára, ezt jelzi a Gartner piackutató egyik elemzése is, amely szerint a technológiai trendek tízes listáján az első helyen a zöld IT kérdése áll. Ha ugyanis a hardvervásárlás és az energiafogyasztás a jelenlegi ütemben nő, akkor már két év múlva a Forbes 2000-es vállalati listáján szereplő cégek fele többet fog költeni energiaszámlájára, mint hardvervásárlásra. Ám az értékesítési vezető szerint mindenképpen biztató, hogy kutatásaik szerint a vállalati eszközök beszerzőinek 80 százaléka környezetvédelmi szempontokra is próbál ügyelni a hardvervásárlások tervezésekor, sőt az összes IT-infrastrukturális beruházás 30 százaléka már a környe-

zetvédelmi szempontokat figyelembe véve valósul meg.

A HP-nak is e trendek szerint kellett kialakítania nyomtatással kapcsolatos elképzeléseit és menedzselte szolgáltatásait. Projektjük a hangzatos Print 2.0 nevet kapta. A kiindulópont az volt, hogy miközben a cégek elektronikus ügymenet kialakítására törekednek – amihez elvileg egyre kevesebb nyomtatás kellene, következésképpen ez egyre kevesebb papírt igényelne –, a valóságban az információ növekedésével párhuzamosan az irodában felhasznált papírmennyiség, a kinyomtatott oldalak száma is nő. A HP ennek úgy próbál gátat vetni, hogy olyan menedzselte szolgáltatásokat kínál, amelyekkel a dokumentumkezelést, pontosabban a szkennelést és a nyomtatást munkafolyamatba lehet szervezni. Ez ugyanis az egyik feltétele lehet a papírfelhasználás jobb megszervezésének, azaz mérsékelésének.

A Print 2.0 elképzelés szerint ezt három lépésben tudnák megvalósítani. **Mindenekelőtt a munkafolyamatokat jobban meg kell szervezni, majd ehhez igazítva kialakítható a munkakörnyezet hatékonyabb menedzselése, végül a meglévő infrastruktúrát kell optimalizálni az első kettőnek megfelelően.** Rolf Gerstner szerint például az optimalizálást vállalati ügyfelek az egyre komplexebb feladatokra képes, nyomtató mellett szkennerként, fénymásolóként, esetleg faxként is működő multifunkciós eszközöket részesítik előnyben. A megoldás részeként a HP hardvereihez ingyen kínálja a HP Web Jet Admin eszközzel kezelő webalapú alkalmazást.

NYOMTATÓÚJDONSÁGOK

A nyomtatóóriás böblingeni tesztközpontjában a cég szakemberei testközelből mutatták be a legújabb, vállalati használatra szánt nyomtatót és multifunkciós eszközt. A gépek hivatalos piacra dobásának dátuma 2008. október 7. volt, ám nagy tételben várhatóan csak a jövő év elején tudják szállítani őket.

A HP Color LaserJet CP3520-as sorozat helytakarékos, kompakt nyom-

tatót a gyártó elsődlegesen az 5–15 alkalmazottal működő kis- és közepes vállalkozásoknak, illetve munkacsoportoknak ajánlja. E gépek kis példányszámú színes marketinganyagok elkészítésére alkalmasak. A takarékos-ság jegyében pedig szükség esetén – például e-maileknél – letiltható a színes nyomtatás. A sorozat tagjainak ajánlott maximális havi terhelhetősége 75 ezer A/4-es oldal. A nyomtatókban ColorSphere új generációs tonereket használnak az ImageREt 3600 színkeverő technológiával. Nyomtatási sebességük színesben és fekete-fehérben egyaránt 30 lap percnként.

A sorozat minden berendezésében van USB 2.0 és gigabites Ethernet csatlakozás, 250 lapos adagolótálca, 100 lapos többcélú adagoló, EIO port (Enhanced I/O) merevlemez vagy speciális hálózati adapterek illesztéséhez. Támogatják a PCL 6 és PostScript 3 emulációk használatát és a PIN-kódos nyomtatást. Tölthetünk fel dokumentumokat a nyomtató memóriájába is. A CP3525dn változathoz van duplex egység is. Minden modellben olyan, azonnal bemelegedő égetőművet használnak, amellyel legrosszabb esetben is 17 másodperc alatt készül el az első nyomtatás. A gyártó induló ajánlott fogyasztói ára a berendezésekre a cikk írásakor 163 ezer forint volt.

MINDENT TUDÓ MINDENES

A multifunkciós készülékek sorozatában a legújabb a HP ColorLaserJet CM3530 színes berendezés (szkennel, nyomtat, fénymásoló), amelyet 3–10 fős munkacsoportokra osztott kis- és középállalatok igényeihez fejlesztettek. A készülék gigabites Ethernet kapcsolattal hálózatra csatlakoztatható. **Egy gombnyomással a szkennelt dokumentumokat eljuttatja egy előre meghatározott mappába, e-mail címre vagy felhasználóhoz-felhasználókhöz.** Színesben és fekete-fehérben is percnként 31 oldalas nyomtatási sebességgel dolgozik, de kétoldalas nyomtatásra is van lehetőség. Alapkiépítésben 250 lapos tálcával szállítják, de bővíthető egy 500 lapos tálcával is. Ugyancsak opcionális a merevlemez-bővítés, illetve analóg faxgépet lehet hozzá csatlakoztatni – további felárért. Érdekessége, hogy fűző egységgel is fel lehet szerelni a gépet. Akárcsak a fenti nyomtatócsaládnál, ebben is alkalmazták az ImageREt 3600 színkeverő technológiát. 512 MHz processzora és a beépített 512 megabájt memória (amit 1 GB-re lehet növelni) segítik a gyors munkát. A november elejétől rendelhető gép ára felszereléstől függően 2000 és 3000 euró lesz Európában.

A Nagy Testvér most is figyel?

A személyes adatok védelme alapvetően nem informatikai probléma, de az információs társadalom (ha egyáltalán van ilyen) az utóbbi évtizedekben folyamatosan termeli ki az ezzel kapcsolatos kérdéseket és problémákat. [Írta: Bojta János]

Nem szeretjük, ha idegen ügynökök hívogatnak ajánlataikkal, ezért védjük a mobilszámunkat az ilyen felhasználástól. Nem szeretnénk, ha a biztosítótársaságok lekérdezhetnék az OEP-től az egészségügyi adatainkat, és korábbi betegségeinkre hivatkozva nagyobb havidíjat állapítanának meg. Nem tartjuk jogosnak, hogy egy munkaadó felvételnél a munkaadó egészségügyi helyzetünkről tájékozódjon az országos adatbázisokban. Nem szerettük a Munkakönyvet, mert ki lehetett belőle olvasni a munkavállalási „életrajzunkat”, ezért megszüntettük. A szociális ügyosztály a támogatás odaítélése előtt nem nézhet bele az adóbevallásunkba, vagy nem nézhet utána az általunk beadott építési engedélynek.

Szóval a „védelem” is a saját személyes adatainknak, másoktól (magánemberektől, szervezetektől) való elrejtését (illetve a felhasználás megtiltását) jelenti.

MI A JOGI HELYZET?

Magyarországon törvény szabályozza ezt a kérdéskört (1992. évi LXIII. törvény) a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról. Első bekezdésében rögtön hivatkozik az Alkotmányunkra: „Az Országgyűlés – a Magyar Köztársaság Alkotmányában foglaltakkal összhangban – a személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését szolgáló alapvető szabályokról a következő törvényt alkotja: ...” Ebből is érezhetjük – ha ez logikailag nem is mind-

járt nyilvánvaló – a probléma súlyát és társadalmi jelentőségét.

Természetesen az EU is komolyan foglalkozik ezzel az ügygel, talán ki lehet jelenteni, hogy bizonyos fókák a magyar szabályok jelenleg szigorúbbak az EU előírásainál (más kérdés a szabályok betartásának helyzete...).

Részletes információk: http://eur-lex.europa.eu/hu/dossier/dossier_02.htm

MI OKOZZA A PROBLÉMÁT?

Egyrészt az, hogy tulajdonképpen olyan helyzetről van szó, amikor úgy lehet velünk szemben jogszétséget elkövetni, hogy nem is vesszük észre, és általában nem is tudjuk bizonyítani. Például felhívunk egy ki nem jelzett számról, nem mondják meg, hogy honnan kapták meg a telefonszámot!

Másrészt az állam szempontjából ezek a megkötöttségek lehetetlenné tesznek hatékony informatikai megoldásokat, így tehát a „saját érdekünkben” drágább, lassabb ügyviteli rendszereket kell kialakítani. Látszólagos ellentét állunk itt szemben. Személyes adataink védelme tehát érdekünk, de egyszerre jelent egyesek szerint felesleges pluszkiadásokat is. Ez utóbbit használják fel érvként azok, akik szidják az adatvédelmi ombudsmant és a törvényhozást, mondván, „gátolják a technikai fejlődést”.

Igen, sajnos néha gátolni kell a technikát, mert veszélyeket hordoz a társadalomra nézve. Olyan ez, mint a 300 LE teljesítményű autókra vonatkozó sebességkorlátozás. Ha felemelnék a városban a sebességkorlátot 120 km/óra, akkor

a sok baleset miatt szerintem lassabban érnék oda a célállomásra.

Sajnos mind a központi kormányzati fejlesztések, mind pedig az önkormányzati információs rendszerek fejlesztése jelentős veszélyforrásnak tekinthető. Hogyan lehet ez, amikor éppen a kormányzati szervektől várjuk el leginkább a jogszerű magatartást? Az okok tulajdonképpen a már említett paradoxonban kereshetők. Mint állampolgár elvárom, hogy ügyeim intézése számomra egyszerű, gyors és olcsó legyen. Ne kelljen sok helyről igazolásokat beszerezni, egy helyen – lehetőleg azonnal – kapjak választ kérdéseimre. És mindezeket a szolgáltatásokat az állam (illetve önkormányzat) hatékonyan (értsd: olcsón) biztosítsa számomra, hiszen költségüket végül is én (mint állampolgár) fedezem a munkavégzésemmel. A központi és a területi (ön)kormányzat úgy tud legegyszerűbben megfelelni ennek a kettős igénynek, hogy integrált információs rendszereit összekapcsolja. Ezzel kikapcsolja a redundáns adatfelviteleket és adattárolásokat, így hatékony és gyors válaszidejű, egyablakos ügyintézésrel szolgálhatja az állampolgárokat. Az adatainkat (személyes adatok!) törzsadatárakban és tranzakciós állományokban tárolja, és az alrendszerek között adatcserét hajt végre az adott ügy elintézésé érdekében. Az információs technológia egyre több lehetőséget kínál a nagy adatbázisok hatékony összekötésére, ezzel megint csak arra biztatva a szoftverfejlesztőket, hogy komplex (értsd több adatbázist feldolgozó) nagy rendszereket fejlesszenek. Személyes tapasztalataim szerint a számítástechnikai szakemberek többsége felesleges aggodalmaskodásnak (és maradiságnak) tartja a jelenlegi korlátozásokat, illetve ombudsmáni állásfoglalásokat.

Komoly elvárások fogalmazódnak meg az elektronikus (ön)kormányzati fejlesztések iránt, és a hatékonyság társadalmi igénye nagy kísértést jelent a fejlesztőknek is.

MERRE KERESSÜK A MEGOLDÁST?

A probléma nem új keletű, sokan és sokféle megoldást javasoltak már. Nehéz lenne állást foglalni ezekben. Az eddigi állásfoglalások, illetve a sajtóviták véleményezése helyett inkább két olyan javaslatot emelnék ki, amely biztosan segíti a probléma megoldását.

Az első lényegében csak a hatályos törvények betartására buzdít! Mivel a nagy közizgatási rendszerek üzembe állítása szinte minden esetben egy-egy új jogi szabályozáshoz kötődik, érdemes a jogszabályalkotás folyamatában kötelezően elkészítendő hatástanulmányban ezt a kérdést adatvédelmi szakemberekkel megvizsgáltatni. Értelemszerűen ezt a tanulmányt a szoftver elkészítése előtt kell elkészíteni, hiszen megállapításai általában visszahatnak az információs rendszer funkcionalitására is.

A másik javaslat, hogy a rendszerfejlesztési projekt minőségbiztosítási rendszerébe kötelező elemként be kell illeszteni a szoftvertermékre vonatkozó teljes körű adatvédelmi auditot, amit minden esetben külső, független szakértőkkel kell elvégeztetni.

Ez a két – igazán semmi újdonságot nem tartalmazó – javaslat nagyon sok későbbi problémától mentheti meg a fejlesztőceget, illetve a megrendelőt.

Az itt felvetett gondolatok talán egybeesnek olvasóink véleményével, vagy esetleg markánsan eltérnek attól. Örülünk, ha sikerült felkelteni figyelmüket ez iránt a kiemelkedően fontos téma iránt, és kíváncsian várjuk hozzászólásaikat, kritikájukat ebben a témakörben is.

Bojta János

szakmai szerkesztő
egov@idg.hu

Keretrendszer, pályázatok, menedzsment

Az IDG Lapkiadó Kft. által szervezett idei e-Government konferencia két kulcstémája az e-Befogadás, illetve az Elektronikus Közigazgatási Keretrendszer volt.

A konferencia moderátora, *Bojta János*, az AAM Consulting vezető tanácsadója szerint az Elektronikus Közigazgatási Keretrendszer megvalósítása során figyelembe kell venni a globális trendeket, de a végeredménynek a lokálisan felmerülő igényekre kell választ adnia. Vagyis fel kell tennünk a kérdést, hogy a magyar polgár, a magyar vállalkozó és a magyar közintézmény tud-e, illetve akar-e kapcsolódni a nagy elektronikus rendszerekhez. Ha a válasz feltételes igen („tudna, de”, „akarna, de”), akkor még vannak közösen megoldandó feladataink. Lényegében az e-Befogadás is ezt a célt szolgálja, vagyis a kereslet és a kínálat harmonizálását. Ahogy az *Dombi Gábornak*, az Infó Fórum főtítkárának előadásából is kiderült, a civil szférának fontos szerepe lehet a keretrendszer véleményezésében és az e-Befogadás segítésében. *Klotz Tamás* főtítkár pedig az Informatikai Vállalkozások Szövetségének (IVSZ) lehetséges szerepét taglalta a keretrendszer kialakításában.

Természetesen konferenciánkon a szakmai egyeztetésre is volt lehetőség. *Csáky Zoltán*, a Kecskeméti Önkormányzat projektmenedzsere, többek között a GVOP-s önkormányzatok elvárásairól beszélt.

BEKERETEZETT KÖZIGAZGATÁS

Dedinszky Ferenc kormányfő-tanácsadó, informatikai biztonsági felügyelő (MeH-EKK) több, az elektronikus közigazgatás ügyét szolgáló kor-

mányzati programot is felsorolt: e-Közigazgatás 2010 Programterv, Nemzeti Szélessávú Stratégia, e-Befogadás, Digitális Írástudás Akcióprogram. Mint elmondta, az Informatikai Átfogó Stratégia az előbbi dokumentumok szintézise révén jött létre, és szakmai egyeztetés alatt áll – várhatóan novemberben lesz nyilvános.

A szakember szerint a stratégia akkor válik működőképpé, ha kiterjed az infrastruktúra (gerinchálózatok összekapcsolása) és a szolgáltatások fejlesztésére (e-ügyintézési lehetőségek körének bővítése), továbbá a hozzáférés megteremtésére a széles sáv teljes körűvé tételével, valamint az alkalmazók körének szélesítésével (digitális írástudás fejlesztése, elérési pontok számának növelése, ügysegédek, IT-mentorok). És persze mindehhez megfelelő tájékoztatás is szükséges – mutatott rá.

Risztics Péter, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Informatikai Központ igazgatója az Elektronikus Közigazgatási Keretrendszer projekt céljáról számolt be (például szakmai követelmények, előírások, standardek meghatározása). Szerinte a projekt hiányossága, hogy a műszaki kérdések mellett nem foglalkozik az igazgatási és jogi környezeti kérdéseivel.

MEGBÍZHATÓ TANÁCSOK PROFIKTÓL

A HUMANSOFT több önkormányzati projektben vett részt az elmúlt évek-

ben, és azt tapasztalta, hogy ezeknek az intézményeknek – a gazdasági élet szereplőjéhez hasonlóan – egyre több párhuzamosan futó projektjük van, amelyek során mind több döntést kell meghozni. Tehát túl kell lépni a hagyományos projektszemléleten és a projektportfólió-menedzsmenttel is célszerű foglalkozni – mondta *Barthó Gergely*, a HUMANSOFT munkatársa.

Horváth Viktor, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség fősztályvezető-helyettese a közigazgatási operatív programokkal kapcsolatos észrevételeit foglalta össze. Eszerint többnyire átgondolt fejlesztési igények jelentek meg, jellemzően összetett fejlesztési irányokkal. A megyei jogú városok túlnyomó többsége pályázott – az I. ütemben inkább a városi rangú települések –, és markáns kelet-nyugati eltérést mutatható ki. Szót ejtett még az önkormányzati alkalmazásszolgáltató központokról, amelyekre regionális operatív programok keretében lehet majd pályázni kétféleképpen: ASP-központok létrehozása, illetve az azokhoz való csatlakozás.

Bálint József, a Jegyzők Országos Szövetségének elnöke saját területe szemszögéből közelítette meg a kérdést. Tapasztalatai szerint kevés az olyan cég, amely átlátja az önkormányzati igazgatás szerveit, rendszerét és komplex módon olyan megoldásokat határoz meg, amelyek a kitűzött célok eléréséhez vezetnek. A projekt megvalósulásának folyamatában országrészt kell felvállalniuk a polgármesteri

hivatal köztisztviselőinek, egyrészt tudásuk gyarapításában, másrészt a megszerzett tudás birtokában a magasabb szintű eredmények realizálásában. A jelenlegi apparátus erre alkalmas – szövegzte le *Bálint József*.

Jó néhány éve már annak, hogy megjelentek az első tanácsadó cégek a vállalatok életében az informatika és az üzletmenet kohéziója kapcsán. Ugyanez figyelhető meg egy ideje az önkormányzatoknál és a kormányzati szerveknél, ahol a tanácsadóknak mind markánsabb szerep jut a fejlesztésekben – mondta *Bálint Ákos*, az AAM Consulting munkatársa. A szakember a kiválasztás mikéntjéhez és az eredményes közös munkához adott hasznos tanácsokat.

A KERESZTAL SZAKÉRTŐI

Ahogy már írtuk, komplex problémáról lévén szó, különösen fontos a párbeszéd az érintettek között. Éppen ezért a rendezvényt kereszttal-beszélgetéssel zártuk.

A keretrendszerrel kapcsolatban több hiányosság is felmerült az előadások során. Az egyik a jogi oldal hiánya, a másik, hogy nincs a civileknek befogadó oldaluk. *Molnár Gyula*, a TÖOSZ elnöke mindezek ellenére hisz az EKK létjogosultságában, ugyanis a pályázati pénzek sokkal hatékonyabb felhasználását teszi lehetővé, ellentétben a régi időkkel, amikor szabályozás hiányában az adott önkormányzati informatikus szakmai felkészültségétől és piacismeretétől függött a végeredmény.

Bojta János a vita résztvevőit arról kérdezte, hogy az általuk képviselt szervezet vagy szakma mit tud tenni a következő két évben a közös cél érdekében. *Dombi Gábor* szerint ez részben a rendelkezésre álló költségvetés függvénye. Az Informatikai Érdekegyeztető Fórum több sikeres programot is szervezett már, például Unoka-Nagyszülő Informatikai Verseny, IT-mentor Program, illetve hamarosan indítanak egy honlapot, amely az idősek tudásbázisa kíván lenni. – A tanácsadók a szervezetekben jelen lévő tudás és tapasztalat átadásával, illetve a projektmenedzsment során tudnak hozzájárulni a közös célhoz – válaszolta *Bálint Ákos*. *Klotz Tamás* a Wi-Fi faluprogramot említette, amelybe eddig mintegy 123 települést kapcsoltak be, és ezek kétharmadán több mint 10 felhasználó veszi igénybe a szolgáltatást.

A konferencia előadásairól készült videofelvételek megtekinthetők a honlapunkon; ugyaninnen a prezentációk is letölthetők (<http://computerworld.hu/konferencia/reszletek/70>).

A kormányzati informatikai stratégia pillérei

Tengely

e-befogadás – e-közigazgatási keretrendszer – közigazgatás korszerűsítése

cél része

eszköz
(fundamentum)

eszköz/eredmény

Vigyázz! Kész! Önkormányzati portál!

A közigazgatási modernizáció vajon egyben az ügyfélközpontúságot és interaktivitást is jelenti? A Qualyssoft Európa hat országában szerzett tapasztalataira alapozva és a magyar állam- és közigazgatást tanulmányozva ajánlja portálmegoldásait.

A Qualyssoft portálszakértőjét, Szász Gergelyt arról kérdeztük, hogyan látja a magyar állam- és közigazgatási szektort, hol tartunk az e-Government megvalósításában.

Szász Gergely: Napjainkra már tekintélyes múltra tekint vissza Magyarországon az az elképzelés, miszerint az önkormányzatokat sürgősen és kiemelt figyelemmel kezelve be kell kapcsolni abba a modernizációs folyamatba, amely reményeink szerint az információs társadalom megvalósulását eredményezi majd. Modernizáció... Talán nem a legjobb szó, mert azt sejteti, hogy a magyar közigazgatási rendszerben minden elavult és idejétmúlt. Ezzel csak egy baj van: az, hogy nagyrészt sajnos igaz...

Computerworld-Számítástechnika: A Nyugaton jellemző trendeket érdemes figyelni, igen sok előremutató megoldással találkozhatunk; a gyakorlatban is bizonyítottak, a lakosság életében valóban érzékelhető könnyebbséget jelentenek. De mi a mai magyar valóság? **SZ.G.:** Európa nyugati országaiban jellemzően évekket ezelőtt elindultak a hasonló törekvések, és ma már a második-harmadik lépcsőben gondolkodnak. Svájci tapasztalataink alapján ott ma az a cél, hogy folyamatvezérelt rendszerbe fogják össze a teljes önkormányzati, államigazgatási és adóügyintézés; az állampolgároknak szerencsés esetben akár évtizedekig sem kell személyesen elmenniük a hivatalokba. Ehhez képest nálunk sajnos jelentős a lemaradás. Ennek azonban nem feltétlenül a modern megoldások iránti érdeklődés hiánya az oka, sokkal inkább az önkormányzatok túlterheltsége és a gyakori forráshiány. Egy átlagos mai magyar önkormányzat örül, ha az éves költségvetésből a kötelező kiadásait fedezi, tartalékképzésre már nem sok marad (ha marad egyáltalán), fejlesztésben pedig csak nagyon kevés szerencsés gondolkodhat.

CW-SZT: Ugyanakkor a hatékony, gyors és az állampolgár számára érzékelhető megoldásokat szolgáló önkormányzatok iránti igény kézzelfogható: senki nem akar sorban állni vagy órákat el-

tölteni ügyintézésrel, azt is tudva, hogy ezzel még koránt sincs vége a procedúrának. Mi lehet erre napjaink megoldása? **SZ.G.:** Nyilvánvalóan az elektronikus ügyintézés, azaz az e-Government megoldások.

CW-SZT: Jelenti ez azt is, hogy mindig és mindenki számára legyen elérhető például a helyi önkormányzat adott ügyosztálya, gyorsan és egyszerűen intézhessük ügyeinket? **SZ.G.:** Ezt is jelentheti. Az e-Government nem csak az interneten folytatott ügyfél-kommunikációt jelenti, bár kétségtelen, hogy a legtöbb ember számára ez a legkézzelfoghatóbb. Mindenesetre az elektronikus ügyintézésnek mindenképpen kiemelt szerepe van az e-Governmentben.

Portál nélkül pedig nincs elektronikus ügyintézés. Ne felejtjük el, hogy az elektronikus ügyintézés alapját mindenképpen a dokumentumkezelés jelenti; itt különösen a közigazgatásban előírt iratkezelésre és a bevezetett-bevezetendő iratkezelő megoldásokra gondolok. Ezt felismerték Magyarországon is, és korszerű, előremutató törvényi szabályozás is született. Kérdés azonban, hogy elektronikus ügykezelés és a dokumentációk digitális feldolgozása nélkül ezek az eszközök képesek-e érdemben segíteni a munkafolyamatokat? Az említett funkciók viszont nem, vagy csak komoly nehézségek árán valósíthatók meg megfelelő minőségű portálok nélkül. A portál bevezetése tehát alapfeltétele az elektronikus ügyintézésnek, de igazi funkcióját csak a megvalósult fejlesztéseken keresztül nyeri el. Mondhatjuk tehát, hogy az e-Government portál az elektronikus ügykezelés alfája és ómegája. Ezen a területen a megoldások több, egymásra épülő szinten valósulnak meg, aminek csak a legelső szintje az interneten mindenki számára hozzáférhető, az önkormányzat honlapján elérhető sok-sok információ. A főváros és a megyei jogú városok valamennyien igen tetszetős és informatív honlappal büszkélkedhetnek. Olyan hasznos funkciók, mint például a különböző jogszabálygyűjtemények, letölthető dokumentumok, ügyviteli tájékoz-

tatók szinte mindegyiken megtalálhatók, ezzel is már jelentős időmegtakarítást és könnyebbséget jelentve a felhasználóknak. És jó néhányon már az elektronikus ügyintézés egyes fajtái is megjelennek. De ez sajnos korántsem olyan minőségű és elterjedt, mint a nyugati országokban.

CW-SZT: Mit kellene tudnia egy önkormányzati portálnak?

SZ.G.: A kulcsszó – amely ügyfélközpontúvá, gyorsá és hatékonyá tehetné az ügyintézés – az interaktivitás! Egy önkormányzati portálnak többnek kell lennie, mint egy egyszerű honlapnak. A hírek és információk megjelenése az önkormányzati honlapokon ma már evidens; enélkül jóval magasabbak az elvárások.

Már maga a „portál” szó is a megváltozott szerepre utal: olyan helynek kell lennie, ahol virtuálisan beléphetünk az önkormányzat kapuján; nem csak a telefonkönyvet nyithatjuk ki, hanem valójában elintézhethetjük az ügyeinket.

De az önkormányzati portál nemcsak az ügyfelek, hanem az önkormányzati dolgozók számára is fontos platform kell, hogy legyen. Segítségével leegyszerűsíthetők, felgyorsíthatók a munkafolyamatok. Számos feladat, például az ügyhöz csatolt dokumentációk formai ellenőrzése, de mások is, automatizáltan elvégezhetőek. Ez nagy terhet vehet le az ügyintézőkről és könnyebbséget jelent az ügyfeleknek is. A versenyszféra már évekket ezelőtt felismerte, hogy a portálépítés megtérülő – mit több, gyorsan megtérülő – befektetés. A Qualyssoftnak nagyon meggyőző és igen sokrétű tapasztalatai vannak portálépítésben a versenyszférában. Itt általában internetalapú vállalati portálokat valósítottunk meg központi kommunikációs platformként az ügyfelek és alkalmazottak számára. Általános tapasztalatunk, hogy egy jól megépített portál komoly hatást gyakorol a szervezet életére; amíg eleinte kiegészítő szerepe van, később egyre

jobban beépül a napi életbe, és végül már nélkülözhetetlenné, a napi munkavégzés egyik mozgatórugójává válik. A portál segítségével felgyorsulnak és leegyszerűsödnek a munkafolyamatok, ez pedig végső soron akár a szervezet optimalizálásában is szerepet játszhat.

CW-SZT: Ez hasznosítható tudás a közigazgatásban is?

SZ.G.: Természetesen. Hiszen itt is a kommunikáció a lényeg, csak itt más a tartalma, és vannak egyéb, kötelező elemei is. A törvényi előírások és kötelező alaki kellékek egyaránt. De a dokumentum itt is csak dokumentum, a munkafolyamat pedig itt is csak munkafolyamat. Összességében itt is, ott is az információk begyűjtése, rendszerezése, a címzettekhez való eljuttatása, végül pedig a strukturált, célirányos megjelenítése a feladat. De nézzünk egy példát: egy hiteligenlyést ma már minden további nélkül elindíthatunk interneten, a banki portálokon keresztül. Miután ki-számoltuk a ránk vonatkozó feltételeket, megadjuk a szükséges adatokat, és kész. Legközelebb már az ügyintéző fog felhívni, hogy egyeztesse ve-

lünk a szükséges időpontokat. Ezek a folyamatok az ügyfél szemszögéből meglehetősen hasonlóak egy önkormányzati ügyintézéshez. Ott is dokumentumokat és információkat kell csatolni, adatlapokat kitölteni, és várni kell, hogy a hivatalos utak lezáruljanak.

A versenyszférában elterjedt megoldások tehát jó alapot, mintát nyújthatnak az e-kormányzati, e-önkormányzati portálok számára. Nem szabad persze azt gondolni, hogy ami egy bank számára jó, az változtatás nélkül bevezethető egy önkormányzatnál is, de tanulni kell a tapasztalatokból és építeni a kialakult megoldásokra. Egy biztos: a portálfejlesztők készen állnak ezekre a feladatokra. ■

Szász Gergely

portálszakértő
Qualyssoft

COMPUTERWORLD Piactér

- Szakértelem!
- Garancia!
- Vásárlási segítség!

A legjobb termékek
csak tesztelt
forrásból!

Miért kockáztatna,
ha van megoldás?

**Keresse a Computerworld
Online-on decembertől!**

Fejedben az internetet vagy szoftvervilágot megváltoztató
ötlet, de idő és pénz kellene a kidolgozásához?

Saját fejlesztésedhez
már csak a tőke hiányzik,
hogy taroljon a piacon?

Jelentkezz a
PC World és a Figyelő
közös pályázatára, hogy
megismertesd magad a
nagy nyilvánossággal és az
üzleti élet szereplőivel!

A DEMO '08 pályázat célja, hogy az informatika területén áttörés előtt álló, egyszemélyes vagy mind-
össze pár főből álló fejlesztői csoportokat a pályázatot lezáró konferencián összehozza a kockázati
tőkével, az üzleti angyalokkal, a gazdasági hatalommal rendelkező befektetőkkel.

További információ a pályázatról:

<http://demohungary.blogspot.hu> **A pályázat ingyenes!**

Microsoft® PC WORLD FIGYELŐ

DEMO '08
2008. DECEMBER 10.
KONFERENCIA ÉS PÁLYÁZAT